The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi".
Editor-in-Chief: ALEKSANDRS KUNDRATS.
Editorial and Business Office: 123 Huron St. Toronto, Ontario, Canada.
Telephones: EM 8-0792, EM 8-3239.
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. IRBE, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y., USA. Telephone LOrraine 7-6470.
Chicago: Editor — K. ĶEZBERS, 2727 Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., USA.

WEDNESDAY, JANUARY 9, 1963.

LATVIJA
AMERIKĀ

3. n-rs. TREŠDIEN, 1963. GADA 9. JANVĀRĪ 13. GADS

„AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA, AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH".

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi".
REDAKTORS: ALEKSANDRS KUNDRATS
Redakcija un kantoris: 123 Huron Street Toronto, Ontario, Canada. Telefoni: redakcijas — EM 8-3239, kantorim — EM 8-0792 vakaros tālrunis — 766-2001.
Nujorkas redakcijas vadītājs red. V. IRBE, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y., USA. Tālrunis LOrraine 7-6470.
Čikagas redakcijas vadītājs red. K. ĶEZBERS 2727 N. Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., USA. Tālruņi: DI 2-2324, BR 8-8681.

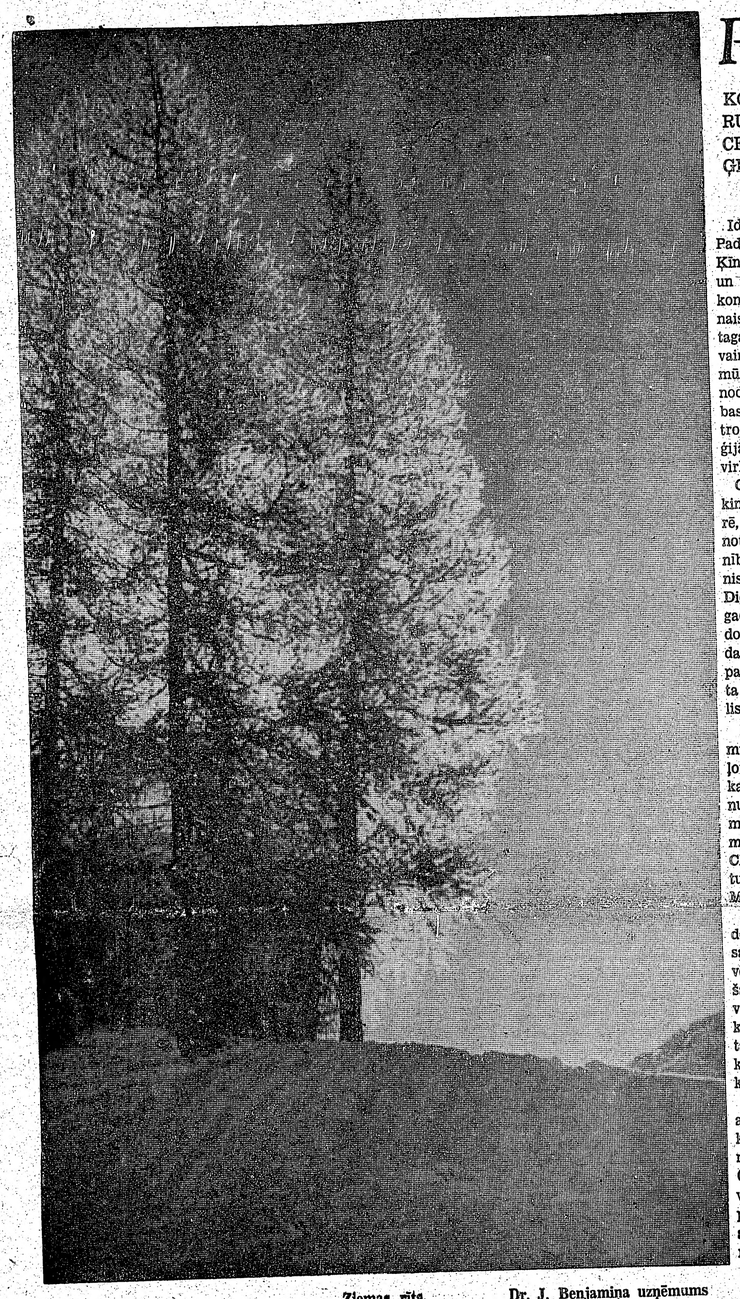

Ziemas rīts. Dr. J. Benjamiņa uzņēmums

Pekinga apvaino Maskavu kapitālismā

KOMŪNISTU DOMSTARPĪBAS PAPLAŠINĀS. CHRUŠČEVS APMEKLĒS AUSTRUMVĀCIJAS KOMŪNISTU KONGRESU. NĒRU UZTRAUCAS PAR SPĒKU KONCENTRĒŠANU TIBETĀ. SAGAIDA UNGĀRIJAI LĪDZĪGU REVOLŪCIJU KUBĀ. ĢEN. NORSTADS KRITIZĒ KANADAS MILITĀRPOLĪTIKU. MOBILIZĀCIJA SAUDI ARABIJĀ.

Ideoloģiskās domstarpības starp komūnisma mēnešraksts Sarkanais Karogs savos apvainojumos tagad jau aiziet tik tālu, ka apvaino Chruščevu un Eiropas komūnistus gļēvulībā, komūnisma nodevībā, Marksa - Ļeņina mācības zākāšanā, kapitālismā un trockismā. Komūnistu frazeoloģijā nopietnāku apvainojumu virkni vairs nevar iedomāties.

Gan tieši vārdā nesaucot, Pekingas Sarkanais Karogs deklarē, ka Chruščevs mēģina atjaunot kapitālismu Padomju Savienībā. Agrākos gadījumos revizionistu vārdā tika saukti vienīgi Dienvidslavijas komūnisti. Tagad Pekinga tāpat dēvē arī Padomju Savienību, kas mēģinot dažādiem tiešiem vai netiešiem paņēmieniem likvidēt proletariata diktatūru un atjaunot kapitālistisku iekārtu.

Kamēr kapitālisms tādam komūnistam kā Chruščevam jau ir ļoti sāpīgs vārds, daudz nepatikamāks tomēr ir Pekingas atzinums, ka, cīnīdamies par miermīlīgu koeksistenci ar Rietumiem un atkāpdamies Kubā, Chruščevs piekopis īstu trockistu politiku un galīgi nodevis Marksa - Ļeņina līniju.

Ar savu tagadējo politiku Padomju Savienība, tāpat pēdējās satelitvalstis Austrumeiropā kavē komūnistu revolūcijas izplatīšanos pārējā pasaulē. Pat vēl vairāk, ar to pasaules strādnieku kustība tiek ne tikvien kā kavēta, bet ar savu koeksistenci Maskava tieši iespējējas Rietumu rokās.

Komūnistu Ķīna nepārtraukti atkārto Maocetungam mīļo frazi, ka visi imperiālisti un reakcionāri ir tikai papīra tīģeri. Ja Chruščevs nobijās Kubā, tad viņš nobijās **no papīra tīģera — pats Chruščevs gan pasteidzās aizrādīt, ka Kubas gadījumā viņam nācies sastapties ar papīra tīģeri, kuram atomzobi, un ja viņš izšķīrās atkāpties, tad tikai, lai pasargātu mieru pasaulē.**

Komūnistu Ķīna atklāti atzīst pastāvošās domstarpības ar Padomju Savienību un uzsver, ka pie šķelšanās vainīga Maskava, kuŗas revizionisms kā melnu mākoņu kalns gulstas virs starptautiskās strādnieku kustības.

MASKAVA REAĢĒ

Pēc ilgākas klusēšanas uz Pekingas preses un radiofona uzbrukumiem pagājušā nedēļas nogalē reaģēja Maskavas Pravda.

Gaŗākā ievadrakstā Pravda uzsvēra, ka ar savu rīcību Kubā Pad. Savienība pasargājusi pasauli no atomkaŗa. „Tie, kas noliedz miermīlīgu koeksistenci un mēģina cīnīties pret to," saka padomju laikraksts, „seko politikai, kas viegli vien var novest pie kaŗa."

Uzbrūkot Albānijai tieši un komūnistu Ķīnai netieši, Pravda deklarē, ka Tiranas klaigas nevis atbalsta Pad. Savienības centienus nosargāt Kubas revolūciju un nobremzēt atomkaŗa kūdīšanas mānijas pārņemtos, bet patiesībā palīdzēja radīt konfliktu un palielināt saspīlējumu starp Pad. Savienību un Sav. Valstīm. Maskava katēgoriski noliedz, ka Pad. Savienība Kubā kapitulējusi vai samierinājusies ar otŗu Mincheni. Kas ticis darīts, ticis darīts pasaules miera labā.

CHRUŠČEVS APMEKLĒS AUSTRUMBERLĪNI

Šā gada 15 janvārī sāksies Austrumvācijas komūnistu partijas sestais kongress. Padomju Savienības delegāci u nolēmis solījuši Indijai militāru palīdzību vairāk kā 100 milj. dolaru apmērā. Uz Indiju plūst tik ļoti nepieciešamie ieroči un kaŗa materiāli. Un, ja vēl klusuma periodā izdodas vienoties ar Pakistanu Kašmiras jautājumā, tad Indija nākamā kaŗa fazē ar komūnistu Ķīnu jau stāvēs uz daudz drošākiem un stingrākiem pamatiem.

Nēru brīdināja.

VAI REVOLŪCIJA KUBĀ?

Kubas bēgļu nacionālā ūnija uztraucas, ka prezidenta Kenedija gūstekņu sagaidīšanas runa varētu izsaukt pārsteidzīgu, Ungārijai līdzīgu, revolūciju un līdz ar to dotu Kastro izdevību likvidēt pagrīdē organizēto pretestību.

Saņemot Kubas atbrīvoto gūstekņu brigādes karogu, prezidents Kenedijs pārliecinoši izteicās, ka brigāde to saņems atpakaļ brīvā un neatkarīgā Kubā. Plašas aprindas to nepareizi iztulko kā Sav. Valstu prezidenta solījumu atbalstīt darbību pret Kastro.

Bēgļu apvienība paskaidro, ka Kubā pašreiz situētas vairāk kā 160 gan labi organizētas, pat ļoti vāji bruņotas pretestības grupas, kas gatavas sākt aktīvu militāru darbību pret Kastro. Pagrīdes darbinieki sastopami ne tikai kā starp zemniekiem un strādniekiem, bet arī Kastro armijā un milicijā.

Pārsteidzīga, slikti bruņotu pretestību grupu sacelšanās, ko Kastro, starp citu, cenšoties izprovocēt jau ilgāku laiku, beigtos ar gluži tādiem pat rezultātiem kā 1956. gada revolūcija Ungārijā. Sacelšanās, bez palīdzības no ārpasaules, tiktu apspiesta un tās dalībnieki likvidēti.

ĢEN. NORSTADS NEAPMIERINĀTS AR KANADU

Pirms atgriešanās Vašingtonā pēc pieciem gadiem piecpadsmit valstu Ziemeļatlantijas organizācijas bruņoto spēku virspavēlnieka amatā, ģen. Norstads īsi uzkavējās Kanadas galvas pilsētā Otavā un sacēla kājās visas vietējās politiskās partijas.

Ģen. Norstads deklarēja, ka liedzoties akceptēt atomieročus saviem Rietumā stacionētiem gaisa spēkiem, Kanada nav turējusi Ziemeļatlantijas organizācijai doto solījumu. Ģen. Norstada runa — daudzu politiķu acīs nepiedodama jaukšanās Kanadas iekšējās darīšanās — sacēla veselu sašutuma vētru. Ministru prezidents Difenbēkers vēl nav izteicies, bet agrākais Kanadas bruņoto spēku štāba priekšnieks ģen. Fouks uzsvēra, ka atomieročiem vajadzētu būt ne tikai kā Kanadas gaisa spēkiem Eiropā, bet arī zināmiem Kanadā stacionētām vienībām. „Par to Kanadas valdība vienojās ar Ziemeļatlantijas organizāciju, bet šo vienošanos nav izpildījusi."

NESASKAŅAS ARABU PASAULĒ

Pēc Jēmenas revolūcijas četrām kildīgās arabu līgas valstis tagad sadalījušās divos militāros nogrupējumos, un šī notikuma rezultātā Vidējos Austrumos atkal draud atklāts karš.

Jēmenas revolūcionāro valdību aktīvi atbalsta Apvienotā Arabu Republika, kamēr padzīto Jēmenas karali Jordāna, Saudi Arabija un vairākas trimdas karalim lojālas tuksnešu ciltis.

Apvienotās Arabu Republikas militāro draudu priekšā Saudi Arabijā izsludināta vispārēja mobilizācija.

Sav. Valstu nostāja arabu konfliktā pagaidām vēl ļoti neskaidra. Lai piespiestos Naseram, Vašingtona atzinusi Jēmenas republiku resp. tās revolūcionāro valdību. No otras puses, amerikāņi nedrīkst sariebt karalim Saudam — Saudi Arabijas naftas laukos ieguldīts vairāk kā bilijons dolaru.

Svētku vecītis pēc Toronto latviešu skolas eglītes devās atpakaļ uz Ziemeļpolu. Fot [illegible]

T. Zieriņš.

SPOŽĀKĀ ZVAIGZNE

Pagājis Ziemsvētku laiks, kad Rietumu pasaulē varējām brīvi svinēt Kristus dzimšanu. Bet mūsu dzimtenē, tāpat kā citur zem sirpja un āmura, nebija ļauts brīvi skanēt Betlemes priekā vēstij, Betlemes zvaniem, jo sarkanajā imperijā Chruščeva, Mao un Kastro kalpi strādā nenogurstoši, lai Kristus vārdu izdzēstu no cilvēku sirdīm.

Kā senie raksti stāsta, tad Erodus, pavēlēdams nokaut Betlemē visus zēnus līdz divi gadu vecumam, bija pirmais, kuŗš cerēja izdzēst Kristus vārdu. Un tomēr Kristus dzīvoja.

Pēc gadiem nāca Lielā Piektdiena. „Nu Kristus mirst nožēlojamā nāvē pie krusta. Nu beidzot miers no Viņa uz visiem laikiem," domāja pasaules dažādie Erodi. Tomēr trešajā dienā jau saullēkta stundā Kristus ir augšāmcēlies.

Pagāja gadi un Viņa mācība pārskanēja zemju zemes, pāri plašajām jūrām.

Kaut gadu simtiem ilgi arī citi centās nolikvidēt kristietību, tomēr mocekļu nesatricināmā pārliecība un viņu ciešanas dzina jaunus asnus, kas Kristus mācību nesa tālāk.

Moderno laiku Erodi — Musolini un Hitlers, apbruņojušies ar pārcilvēka un rases idejām, centās iznīcināt Kristus mācību un iecelt sevi vai dievu kārtā..

Nelidzēja viņu pūles, viņu kaŗagājieni. Vēsture aizskaloja viņus līdz ar viņu sekotājiem.

Pagājušajā gadu simtenī kādā kristīgā ģimenē Krievijā piedzimēns. Viņš vēlāk kļuva plaši pazīstams kā Ļeņins. Sagrābis varu Krievijā, viņš sadauzīja krusta zīmi, un viņa sekotāji to aizstāja ar sava prāviesa statujām un attēliem. Viņš gribēja kļūt par valdnieku ne vien Krievijā, bet visā pasaulē. Viņa plānotā sarkanā revolūcija, sarkanā migla, plešas arvien tālāk, un tagad zem tās jau smok trešā daļa cilvēces.

No ziemeļu ledus laukiem līdz Vietnamas džungļiem, no Baltijas krastiem līdz Kamčatkas pussalai un līdz Kubai valda viņa sekotāji un sit krustā Kristu, bet atkal un atkal Kristus ceļas un nakts tumsā iet pāri mūsu dzimtenei un pāri citām zemēm, stiprinādams vajātos.

Ļeņina mācekļi nenogurstoši strādā dienu un nakti. Kā UNESCO Courier Report „Books for All" rāda, tad līdz 1955. gadam visvairāk tulkotā grāmata bijusi Bībele. Tai gadā Bībele pārtulkota 99 jaunās valodās, bet Ļeņina raksti 371 jaunās valodās.

Ļeņina grāmatu Valsts un revolūcija, kas pirmoreiz publicēta 1920. gadā, viņa sekotāji 35 gadu laikā pārtulkojuši 968 valodās, turpretī Bībele gandrīz divi tūkstoši gadu laikā līdz 1955. gadam pārtulkota tikai 887 dzīvās valodās.

Ir krietns skaits valodu, kuŗās vēl nav pārtulkots nekas no Kristus vēsts, bet vismaz 80 šādās valodās jau pieejama Ļeņina vēsts.

Pasaule šodien dreb iznīcības bailēs. Cilvēks izmisīgi meklē, kur izmest cerību enkuru. Dibina jaunas pasaules organizācijas, līgst līgumus un rīko konferences, cerēdams tur rast pēdējo cerību glābiņu.

Kāpēc piemirsts Betlemes brīnums, kur reiz dzima pasaules cerība, kas atkal ik gadus atdzimst ticīgo sirdīs? Vai tas tikai vienai svētku dienai? Nē, tāču!

Kaut modernie Erodi un Neroni ar jaunām metodēm mēģina likvidēt kristietību, tomēr nāk laiks, kad kapos grimst Erodi, Neroni, Ļeņini, Hitleri un viņu ļaunās idejas. Tur nogrimst arī Kastro, Maocetungs un Chruščevs ar saviem jaunajiem darbiem.

Kaut komūnistu okupētajā Latvijā liek reiz par visām reizēm aizmirst Kristu un Betlemi, un tā vietā dziedāt: „pāri visai pasaulei spoži Kremļa zvaigzne mirgos," tomēr nevis Kremļa, bet Betlemes zvaigzne, Betlemes gaisma ir visspēcīga. Ja paturēsim šo dievišķo gaismu savās sirdīs ne tikai Ziemsvētku naktī, bet vienmēr, visu gadu, tad arī pieredzēsim, ka reiz uz visiem laikiem pazudīs Kremļa sarkanā posta zvaigzne un pāri visam gaiši staros Betlemes zvaigzne, pauzdama īstu mieru un brīvību cilvēcei.

LATVIJA

2. n-rs. TREŠDIEN, 1962. GADA 9. JANVĀRĪ

...as maksa ASV un Kanadā: par mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājum u daļā $ 1.60; tekstā $ 3.20 - $ 6.40 par vienas collas slejas telpu.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var neatbilst redakcijas viedoklim.

ATGRIEZUŠIES NO ELLES

Pirms Ziemsvētkiem kāda ģimene izdevās atstāt Igauniju tā-igaunu ģimene laimīgi atgriezusies Brazilijā no padomju Igaunijas. Tā repatriējusies 1960. gadā. Šmitu ģimene — vecāki un divi dēli, 25 un 35 gadu vecumā — ir ļoti laimīgi, ka izkļuvuši no padomju elles. Vecāki ieradušies Brazilijā 1925. g., abi dēli dzimuši Brazilijā. Tēvs pelnījis labi un ģimene dzīvojusi Sanpaulā labos apstākļos.

Saklausījusies komūnistu propagandu, ģimene nolēmusi atgriezties Igaunijā. Bet tur tos sagaidīja vilšanās. Izrādījās, ka viņu radinieki izsūtīti uz Sibiriju. Par dzīvi okupētajā Igaunijā igauņu māte stāsta: „Mēs bijām padomju zemē kā gūstekņi. Mans vīrs strādāja par mechaniķi, viens dēls bija šoferis, otrs — traktorists. Pa visiem kopā mēs nopelnījām 150 rubļu. Ar to nevarēja iztikt. Gaļa maksāja 2 rubļi kg. Visur, kur kaut ko varēja dabūt, bija jāstāv rindās. Ja kāds mēģināja protestēt, to sauca pie atbildības un piedraudēja ar izsūtīšanu."

Tūliņ pēc ierašanās Igaunijā nākuši meklēt ceļus, lai atgriezt-os Brazilijā, bet padomju vara tos vairs negribējusi izlaist. Vi-ļi pārdevuši visu, kas tiem bijis līdz.

Cilvēku prāti arvien tikuši nodarbināti nākotnes minēšanā. Ieejot 1963. gadā, cilvēks iegrimst pārdomās.

Vismocošākā cilvēka problēma ir saistīta kara iespējamībā, bet vadošo politiķu domas neiezīmē lielāka konflikta iespējamību. Aprindas, kuras atrodas tuvu kara problēmatikai, ir ieskatos, ka jaunajā gadā pasaule ejot pretī kara kaisliību aprimumam, kas iezīmējās arī drāmatiskajos Kubas notikumos.

Chruščevs redzēja, ka tālāka kara draudu kāpināšana nav iespējama, un Vasilijs Kuzņecovs, viens no visveiklākiem Kremļa diplomātiem, nolīdzināja militārai aiziešanai arī politisko segumu, ko Ķīna apzīmēja par 1962. gada Mincheni.

Ķīna ir par dinamisku iekarošanas politiku, bet pārtikas krīzes un vājas industrijas dēļ ilgstošam un nopietnam konfliktam nespējīga. Tomēr Mao pasāktā avantūra Indijas pierobežā ir rūpju cēlonis Kremlim.

Neiesaistoties šīni konfliktā nenovēršamības gadījumā ne Savienotām Valstīm, ne Pad. Savienībai, Ķīna pārī Kalkutai nodrošinātu sev vadošu lomu pasaules politikā, apdraudēdama Ārējo Mongoliju un Sibiriju.

Šī konflikta novēršanai tad arī Gromiko, balstoties uz krievu parapsicholoģijas prof. Vasiļeva atziņām, aicina Apvienotās Nācijas vērsties pret kara propagandu, kā bīstamu un sodāmu nodarījumu pret pasaules mieru, jo šādas pasaulei apkārt ceļojošas domas par kaŗa nepieciešamību radītu atmosfairu kaŗa neņoveršamībai. U. Tants, saņemdams vienkopus šos draudošos apstākļus, ir par kompromisiem un koncesijām bez kaŗa darbības.

RELIĢIJAS „BRĪVĪBA" PAD. SAVIENĪBĀ

„THE RUSSIAN REVOLUTION and RELIGION", ed. by B. Szczesniak, University of Notre Dame Press izdevums, 289 lpp., cena — $ 6.75

Pie Notre Dame universitātes darbojas īpaša komiteja, kas pēti starptautiskās attieksmes un savus pētījumus publicē īpašā internacionālo pētījumu virknē. Apceramā grāmata ir viena no šīs virknes. Tās nolūks ir sniegt Krievijas komūnistu revolūcijas dokumentāciju, kas attiecas uz ticību un ticīgo vajāšanu. Grāmatā sakopoti daudzi līdz šim nepublicēti dokumenti angļu valodā, kā arī sniegta visai izsmeļoša un vērtīga bibliografija. Redaktora ievads visai spilgti apgaismo ticīgo un reliģijas likteni Padomju Savienībā laikā no 1917. līdz 1925. gadam, sakarā ar ko šī grāmata ir daudz vairāk nekā tikai dokumentu sakopojums.

AKL.

AMERIKĀŅU FILMAS BALTIJAS VALSTĪS

Komūnistu presē bieži parādās raksti, kas nosoda iedzīvotāju lielo interesi par amerikāņu filmām. No rakstiem redzams, ka izrādītās filmas ir vecas kaujoju filmas. Komūnistu avīzes ar sašutumu raksta, ka cilvēki kā traki skrienot uz šīm „apšaubāmas vērtības" filmām, bet „vērtīgās" padomju filmu izrādes esot vāji apmeklētas. Kāda raksta autors piemin, ka Ēģiptē uzņemtā salkanā filma „Nepazīstamā sieviete" esot radījusi tādu apmeklētāju pieplūdumu, ka viņš, cenšoties aizspiesties līdz biļešu kasei, esot pazaudējis pogu. Bet tanī pašā laikā divas ievērojamas krievu filmas „Jāņa jaunība" un „Cilvēks seko saulei" izrādītas patukšās telpās.

Bet kā lai izsargā padomju pilsoņus no amerikāņu filmām? Vienīgā izeja esot publikas audzināšana. Tā pirms amerikāņu filmas „Septiņas līgavas septiņiem brāļiem" izrādes presē parādījās raksti, aicinot „padomju skatītāju" novērtēt „kritiski un objektīvi" šo amerikāņu filmu „ar tās standarta sarežģījumiem, klišejas situācijām", kur dominē pārākuma un rupjas varas kults, un ar idiliskām laimīgām beigām.

No visa tā varam spriest, ka Baltijas valstu iedzīvotājiem komūnistu propaganda ir tā apnikusi, ka tiem katra amerikāņu un pat sentimentāla ēģiptiešu filma izliekas atsvaidzinošs un iepriecinošs pārdzīvojums. Lieki minēt, ka krievi izmeklē tikai tādas amerikāņu filmas, kur Amerikas dzīve nav parādīta no labās puses.

Fricis Grīnbergs

PASAULES AINAVA 1963. GADĀ

Gadu mijā mēs domājam par nākotni, — arī visas pasaules politika ir viņas nojautās un sola cilvēcei atslābumu un nomierināšanos. Bet cik ilgi? Sav. Valstis, Pad. Savienība un Ķīna atbild ar pastiprinātu bruņošanos, jo pēc krievu ģenerālštāba ieskatiem 3. pasaules kaŗš, kas varēja sākties ar Ķīnas iebrukumu Indijā, būšot smags un ilgstošs ar dažādām variācijām un pakāpēm. Arī sabiedriskā domāšanā nomierinājas un sabrūk pretkomūnistiskās cīņas asums, kam nevajadzētu būt rimstošā procesā. Varbūt reiz būs tikai vājas atmiņas par šo cīņu? Šī melancholija rodas pēc U Tanta, AN ģenerālsekretāra, teiktās runas par līdzšinējās pasaules politikas pārvēršanu kompromisu un koncesiju politikā.

Ar to iezīmējas komūnisma ru N.T. Federenko un Ženēvas atpalikšana gluži kā demokratija pēc Francijas lielās revolūcijas. Šādu komūnisma palikšanu sev iskā asi iezīmē Indijas premjērs Nēru, ievilkdams politikā pilnīgi jaunu domu, ka kaŗa darbībā, ja tā uzliesmotu, šīs ugunis nevēršīs komūnisma izdedzināšanai, bet tikai pret Ķīnu kā agresoru.

Tie ir pārāk zīmīgi vārdi, lai saprastu, ka pasaules vēsturē un politikā tiek ierakstīta doma par pretkomūnistiskās cīņas nevajadzību, tās vietu aizvietojot ar cīņu pret agresīviem aktiem, pret komūnisma tālāku iešanu.

Turpinādams ārpolitiskā stāvokļa uzlabošanu, Chruščevs savā Apvienoto Nāciju delegācijā nomainīja robusto Zorinu pret maigāku Ķīnas vēstures profesoru ru bruņošanas konferencē Semjonu Carapatkinu pret viltīgo Vasiliju Kuzņecovu.

Šī ārpolitiskā uzlabošanās Chruščevam nepieciešama paša stāvokļa nodrošināšanai Kremļa zvaigžņāja ar Brežņeva, Kozlova, Kosigina un Mikojana palīdzību, jo maršals Malinovskis, Suslovs un vēl daudzi citi ir nemierā ar viņa politiku.

Arī Ķīnas Mao ir par Chruščeva atstādināšanu, solot tādā gadījumā pilnīgu sadarbību un viedokļu saskaņošanu ar Maskavu.

Seviški nepatīkama šai opozicijai ir Chruščeva ārpolitika un viņa bailes no Sav. Valstu atoma zobiem. Iekšpolitiski bravūrīgajam Kremļa valdniekam arī neveicas. Pazudis parastais optimisms par saimniecisko uzplaukumu, tā vietā runā par komūnistu partijas organizatorisku pārbūvēšanu, izbīdot priekšplānā ražošanas līdzekļus politikas un ideoloģijas vietā, jo pārtikas krize satelītos nav vairs ilgi ciešama.

Nav patīkamas arī Austrumvācijā pastāvošās sacelšanās briesmas, pret kurām arvien vēl jānodrošinājas ar tur stacionētām 20. divizijām.

Šo grūtību ietekmē ārpolitikā un iekšpolitikā sarkanie ģenerāļi pratuši nodibināt savu iespaidu. Viņi panākuši bruņošanās kāpināšanu, lai izlīdzinātu savu vājumu iepretim Sav. Valstu militārajam spēkam.

Eiropa jūtas atvieglota, jo nav domājams, ka Pad. Savienība mēģinās kāpināt Berlīnes problēmu augstos un draudīgos ūdeņos.

Vēl gadu mijā, blakus kaŗa problēmām ar variācijām, sabiedriskā domāšana nodarbināta atombumbu eksperimentu pārtraukšanā, kuŗu nokrišņi iespaidoja cilvēku veselību, sabojājot barību, ūdeni un gaisu.

Zinātnieki bīstas izteikties par klimatiskām pārmaiņām šo eksperimentu ietekmē. Vienīgi zviedru zinātnieks Svanssons pārtraucis viņu klusēšanu ar sa-

Tikai Kremļa miliārā vara kavē brīvības lāpas iedegšanos zemēs, kas šodien vēl atrodas aiz dzelzs aizkara.

vu hipotēzi par šo eksperimentu iespaidu meteoroloģiskos apstākļos. Balstoties uz savu hipotēzi, viņš jau 1962. g. septembrī teica, ka laikā no 1962. g. 14. oktobŗa līdz 10. decembrim mēs piedzīvosim traģiskus laika apstākļus, un tās būs kā sekas 1961. gada 14. un 30. oktobŗa un 4. novembŗa eksplozijām Pad. Savienībā. Šinī laikā Londonu piemeklēja nepiedzīvota migla ar cilvēku upuŗiem. Bet vēlākie Pad. Savienības un Sav. valstu mēģinājumi iespaidošot laika apstākļus laikā no 1962. g. 14. novembŗa līdz 1963. g. 7. janvārim, kas tiešām vērojams Lielbritanijā un Sav Valstīs.

Vienīgais zinātnieks, kuŗš izteicis pateicību Svanssonam par viņa hipotēzi, ir prof. Gösta Liljequists. Pārējie turpina savu klusēšanu.

Ārsti pētī vēža slimības noslēpumaino paātrināto procesu, pierakstīdami cēloņus barībai, kuŗā radioaktivitātes iespaidā radušies vēža slimības modinātāji. Līdzšinējā statistika bija šāda:

Uz 1.000 personām

Vīrieši	vecumu grupa	sievietes
2	jaunāki par 15	2
3	15 — 25	3
5	25 — 35	9
13	35 — 45	26
39	45 — 55	56
97	55 — 65	95
171	65 — 75	135
269	75 — 85	180
289	85 un vecāki	214

Šī statistika šodien jau draud ar savu pārveidošanos.

Arī sirdstriekas gadījumi vairojušies 20—30 gadu vecumā, jo radioaktīvitātes iespaidā radušās pārmaiņas sirds muskuļos.

Varam puslīdz droši ieiet atombumbu eksperimentu izbeigšanā kādas pārejas formulas veidā, jo sabiedriskā domā vērojama augoša tendence pret šiem eksperimentiem. Tāda ir mūsu pasaules ieiešana 1963. gadā.

BALTIEŠU BIEDRĪBA VĀCIJĀ

Baltiešu biedrības 7. konference notika Ķēnigšteinā (Taunus) 23.—25. novembrī. Galvenais pārrunu jautājums bija „Rietumu tendences komūnistu pārvaldītās Baltijas piekrastes kultūras dzīvē". Referēja pazīstami vācu, latviešu, poļu, lietuviešu un igauņu zinātnieki un politiķi. Latviešu zinātnieks prof. N. Valters (no Vines) referēja par Baltijas tiesību attīstību. Vairāki zinātnieki un žurnālisti stāstīja par saviem iespaidiem ceļojumā uz Poliju. Referātiem sekoja pārrunas. Baltiešu biedrības pašreizējais priekšsēdis ir Dr. Herberts Kērens.

Komp. Jānis Norvilis

VOLFGANGA DĀRZIŅA DZIE

(SOLO BALSI

Latviešu tautas dziesmas melōdija nav tikai vienkāršs melodisks mūzikas teikums. Tā sevī nes seno cilšu neminamos laikus. Tā nav pilsētā, bet gan lauku dzīvojošo dziedāta — sacerēta. Druvā, pļavā, piedarbu strādājošo, tālos mežos, pie upēm un ezeriem dzīvojošo latviešu balsis. Tas ir jāpiemin, lai saprastu, kādu grūtību priekšā atrodas ikkatrs, kas domā par tautas dziesmas sabalsošanu.

Tautas dziesmas teksts ir gandrīz nepārtulkojams svešā valodā un gluži tāpat lielu senatnes pazīšanu un nojautu prasa seno balsu apdare.

Latviešu tautas dziesma ir mūsu skanošās senatnes Gaismas pils — tautas dēlu uzmanma. Pats Ausekļa Gaismas pils mūzikas autors Jāzeps Vītols, uzrakstot 200 latviešu tautas dziesmas solo balsij ar klavieŗu pavadījumu, ir mēģinājis iet uz šo dziesmoto senatni. Volfgangs Dārziņš savās 200 latviešu tautas dziesmās paveŗ jau pilnīgi citu pleeju. Viņa apdarē daudzreiz šis senatnes mirdzums ir turpat vai aču priekšā.

Lai gan Rīgā audzis, dažreiz arī uz svešu zemju pusi(Spāniju, Ungāriju) savos darbos skatus metis, Dārziņa skaņu rakstā jūtama jo spēciga, latviska personība. Diemžēl, viņš latviešu tautas dziesmai tā isteni pievērsās tikai trimdā. Līdz ar Kultūres fonda Volfganga Dārziņa pelnītu godināšanu ik latvietis dziļā cieņā nu apstājas pie viņa darbiem. Nojauzdams pats savu aiziešanu, viņš visu līdz pēdējam sevi ir nodevis tautas dziesmai. Gan klavieŗu rakstā, gan balsij ar klavierēm par dziļāko un skaidrāko avotu atrazdams mūsu mūzikas folkloru.

Viņa pleeju senajiem balsiem rakstūro koncentrētība, ekonomija izteiksmes līdzekļos. Šī ekonomija dažreiz jau šķiet esam pat par daudz askētiska. No otras puses viņš izbēg no visa liekā, daudzvārdības. Ir arī apdares ar krāšņu pilnskanību. Vai it visās meldijās jo rūpīgi izstrādāta ritmiskā puse. Ar nedaudz līdzekļiem pulsē veselīgs dzīvīgums. Dažreiz atkārtojošais ritms gan šķiet esam vienmuļš, bet tas it la braukšanaš, n šanai, piem. gāju."

Izvēlēto ta pašu meldiju ritmiska mai gums. Dārziņ pildina, dodo trastējošu rit spēgājošu priecīgās tau Nr. 109 „Es pret meldij rakstot 4/8. „Apstāj man tā joprojām Dažā izstrād spēji isu no tieni, piem.: pūru veda," kumeļami."

Liela dažā moniskai pu no askētisn ņai sazarotib ņas pamatos gan atsevišķ 104. „Pļauja skaņās — N vienu dienu, 176 „Abelīte 114 „Sūpo lauzto akor gu sanoņā ciema puisi bērus, jūdzi balss klātie dātākā veid pēt atkārtoj grupās. Ser ar vilcējas Dārziņa galvenais r Saskaņās d piem., ar „Sēju ro Emīli Melk mana māmi līti Nr. 15 jam." To r taisni otrā ga Dārziņa šu mūzika bi viņš jūt patstāvīgos mēram, N gavilēju," ko darīšu". Aiz visas ņa stils t dārzinisks.

5. turpinājums

„Kundze, man nevajaga jūsu vīna, es t esmu pilnīgs atturībnieks," mēģināja uzsvie līdz sestajam stāvam Antiņš Jērs, bet, d nesadzirdēts.

Durtiņas sestajā stāvā noblaukšķēdamas aiz nodzisa augstais četrstūrainais gaismas pl

Nebūtu damiveiterī ielikta tā sasodītā v rētu to kā nieku noslīdināt tagad lejup līdz vam, kaut vai no ārpuses astoņus vilcienus Antiņš neriskēja izrāuties laukā no tumšā vārga gaismiņa tomēr iespīdēja pa apputē jumtā. Viņš palika iziecies kā vijoles sān sprīdim laida lejup virvi, līdz damveiterī satricinājuma nonāca pie durtiņām piektaj

Priekšzīmīgs darbs, gribējās uzslavē Vēl tikai vajadzēja atrociski, drošības dē acīm mēmo sulaini, atrast un iedarbināt pa nu. Likāks nekā jau bija saķiebās nabag va atpakaļ roku, izlektu darbīgā aizmugur ķūdīgi arī atrada īsto pogu, lai zinīgi n

Piepeši Antiņš juta,ka dikti neērti izlie nim nav vairs līdzsvāra un — lai neglābj

Arturs Voitkus

ZĪMES SMILTĪS

NOVELE

(4. turpinājums)

Sasveicinoties ar Maiju, Lelde nenoturējās:

— Neiedomājami! Tava meita — tik skaista!

Paugurs dzeloni nelevēroja, bet norādīja uz Edgaru:

— Un šis ir viņas vīrs — Edgars Kadvars.

Kreiso roku bikšu kabatā paturot, Edgars labo sniedza cieņpilnam.

Lelde sminēdams pakratīja sniegto roku. Tad viņš atgriezās pie Paugura.

— Maija — precējusies? Jau?

— Gadi nestāv uz vietas; arī tavai Ārijai jau jābūt precību gados.

Nejaudama vīram atbildēt, sarunā iejaucās Aina.

—Tev taisnība, Aldi, Ārija jau liela meita, tikai Laimonis cenšas šo patiesību neredzēt. Tā viņam pašam liek satrūkties.

Laimonis Lelde nejāvās samulsināties, bet, pret Maiju pagriezies, labsirdīgi - tēviškīgi turpināja:

— Kā man tagad jādara: vai jāuzrunā par kundzi un jūs, jeb kā agrāk — par Maiju un tu?

— Es vēl vienmēr esmu Maija, bet arī jūs es uzrunāju ar — jūs.

— Aha! Tātad — Maija un jūs. Vai tikai tad, kad Edgars ir tuvumā, jeb vienmēr?

— Vienmēr.

— Pareizi! Jārada iespēja tu-brālību skūpstam. Sava labākā drauga meitu es ilgi nejūsošu! — Laimonis smējās.

Edgaram sievas un inženiera Leldes vārdu cīņa nepatika. Viņš sarāva uzacis un, strauji sakustējies, skaļi iejaucās sarunā:

— Vai nebūtu laiks, ka apskatāmies, kas manam sievas tēvam atrodams dzērienu skapītī?

Aina iebilda, ka pareizāki būtu sagaidīt atgriežamies Lidiju, bet Paugurs znota priekšlikumu atbalstīja; negribētā satikšanās viņu bija satraukusi, un satraukums neļāva atrast īsto sarunas vielu. Darbošanās ap dzērienu glāzēm apslēptu neveiklību. Viņš paskubināja Edgaru.

— Ej, apskaties. Tu jau zini, kur un kas meklējams. Un mēs — mēs gaidīdami apsēdisimies.

Kamēr Edgars darbojās ap dzērienu pudelēm, Maija jautāja Ainai par Āriju.

— Viņa būs, Maijiņ, — Aina vēroja Maiju, — mēs viņu pa ceļam izlaidām frizētavā.

— Tad jau viņa sastapsies ar Lidiju! — Aldis iesaucās.

— Šajā miestā jau viena vien dāmu daiļotava atrodama.

Lelde, jau ienākot, bija nekautrēdamies jāvis skatam pētot slidēt pāri istabas iekārtai. Viņa ašajam skatam nepalika apslēpts ne grīdsegas biezums, ne smagie aizkari pie logiem, ne gleznas pie sienām. Gaidot dzērienu, viņš piegāja dārza durvīm, apskatīja dārzu un tad pagriezās pret mājastēvu:

— Vareni esi te iedzīvojies. Vai tiesa, ka bez ārsta prakses esi iekārtojis arī mākslas austuvi?

— Tiesa. Bet tā ir Lidijas ziņā. Mums austuve ļoti palīdzēja tai laikā, kad gatavojos ārsta prakses pārbaudījumiem. Lidija varēja pelnīt, mājās dzīvodama. Pat es kādreiz iesēdos stellēs.

Laimonis iesmējās.

— Darba rūķis jau vienmēr esi bijis. Ko cits ar galvu vienā stundā, to tu ar sēdēšanu divi dienās, bet galā tomēr nonāci pie mērķa.

— Laimoni! — Aina apsauca vīru un satrūkusies paskatījās Paugurā, bet Alža sejā nemanīja ne mazākās pārmaiņas. Lietiški un mierīgi, kā matēmatikas uzdevumu iztirzājot, viņš Ainai paskaidroja:

— Tas nekas, Aina. Esmu pie Laimoņa tā sauktajām asprātībām pieradis; viņš tās atļaujas vienmēr tad, kad zina, ka otrs pieklājības dēļ klusēs. Skolā viņš arī bija visdūšīgākais kniebējs blakus sēdētājam — zem galda. Tā, lai skolotājs redzētu tikai kniebtā reakciju.

—Tu sevi mēģini nostādīt nevainīga cietēja lomā? — Laimonis gandrīz nemanāmi piesarka.

Kas tev teica, ka sajūtos kā cietējs? Cieš tas, kam sāp. Sāpes, savukārt, sajustu tad, ja mani apvainotu tāds, ko cienu.

—Oho! Tu sāc rādīt zobus? Tādu es tevi neatceros.

Vārdu maiņu pārtrauca Edgars.

— Tā. Te ar dzīnu, te ar viskiju. Un te jums ar vodku.

— viņš pēdējo glāzi pasniedza Laimonim.

—Un jūs pats? — Lelde jautāja.

Edgara vietā atbildēja Maija, mazu glāzīti no vīra saņēmusi.

—Mēs domājam, ka alkohols sajauktā veidā iemidzina un notrulina. Mēs esam par tīriem un tiešiem efektiem un tāpēc dzeram neatšķaidītu.

—Tiešām?! — Laimonis kā apbrīnodams iesaucās, noskatīdamies, kā Maija un Edgars, šķietami vienaldzīgām sejām iztukšoja degvina glāzes, — Visu cieņu!

Tad viņš pagriezās pret Aldi un Ainu un uzdzēra tiem:

Uz atkalredzēšanos!

Aldis pieskandināja Ainai.

—Es priecājos tevi satikt; arī Lidija par to priecājas.

Laimonis dūrienu ievēroja.

—Par mani tu nepriecājies?

Likās, ka Aldis šī jautājuma vien bija gaidījis.

—Skolas un studiju laikā tu bieži izmantoji apstākli, ka esmu tev draudzībā piekēries, un tāpēc pret mani atļāvies nevērības, kādas citiem neuzdrošinājies izrādīt. Atceros, ka pamatskolā tev dažu labu reizi staigāju pakaļ diedelēdams, lai mani neatstumi, jo tu vienmēr biji stiprākais, iznesīgākais ,pārākais. Tev likās, ka šis stāvoklis pastāvēs vienmēr. Ka tu pret mani varēsi izturēties cik nevīžīgi gribēdams, un es tev vienmēr piedošu un būšu laimīgs, ja tu man kādreiz vaļas brīdī atkal uzsmaidīsi. — Tie laiki, Laimon, aizgājuši. Ar piecdesmit es vairs neesmu tāds, kāds biju ar piecpadsmit.

Arī Laimonis bija kļuvis nepietns.

—Tu man tik ļoti ņem jaunā, ka toreiz tevi neizsaucu uz Savienotajām Valstīm?

— Ja solījumu nepilda cilvēks, ko esmu redzējis tikai pāris reizes, tad to savā prātā ierindoju tādos, uz ko nevar palaisties — un tas ir viss; ja solījumu nepilda draugs, kam esi uzticējies, tad lietā ir jaunāka. Tad tas ir pierādījums, cik zemu draugs draudzību vērtējis. Tad tas ir apvainojums, ko lēti neaizmirst.

—Īstai draudzībai vajadzētu būt tik stiprai, ka tā spētu izturēt pat vēl smagākus pārbaudījumus, ne tikai kāda sīka solījuma nepildīšanu.

—Tu to' sauc par sīku? Man tas maksāja divi gadus dikā pavadīta laika.

Piepeši Laimonis mainīja noskaņu: viņam viss vienmēr veicās — kāpēc lai viņam neizdotos ar smaidu un laipnu vārdu nomierināt arī sapīkušo Aldi Pauguru?

—Ej nu, vecīt, ko tu runā! Vai es tevi, jeb tu mani nepazīsti? Vai mēs velti vienas skolas solus berzām? Vai mēs — va' vellu!

Viņš pārsteigts aprāvās pusvārdā: dārza durvis stāvēja Lidija un Ārija.

Ārija bija ļoti līdzīga mātei — abas gaišmates, trauslā auguma, mazliet pastrupiem deguniem un pilnīgām lūpām. Viņa izskatījās vecāka par saviem divdesmit gadiem, bet katrā viņas kustībā izpaudās atturība un padotība. Paklāvība un maigums bija raksturīgākās īpašības, ko svešinieks pirmo reizi tiekoties ievēroja ir pie Leldes kundzes, ir viņas meitas, — un bija ļoti pārsteigts, kad vēlāk izrādījās, ka vienai kā otrai ir ļoti noteikti spriedumi un droša griba. Neraugoties uz ārējo lēnīgumu, viņas ne tikai skaidri zināja savu mērķi, bet to prata arī sasniegt.

Steiga un satraukums Lidijas vaigos bija likuši uzplaukt sārtumam, un blakus Ārijai viņa izskatījās kā tās draudzene; pie tam nevis vecākā draudzene, bet gluži vienkārši — draudzene.

Pametis Pauguru, Laimonis steidzās ienācējām pretī. Roku viņš Lidijai sniedza jau pa gabalu.

—Tikpat jauna, tikpat skaista, tikpat apburoša!

Viņa balsī bija patiesa apbrīna un pārsteigums. Lidijas acis uz mirkli uzdzirkstīja, bet kad Laimonis, tās roku noskūpstījis, to it kā aizmirsa atlaist, viņa lēni, bet noteikti atsvabināja pirkstus un, laipni uzsmaidījusi, piesteidzās Ainai un to apkampa.

—Par tevi gan man jāsaka tava vīra vārdi: — tikpat jauna, tikpat skaista, tikpat apburoša! Nekad nebūtu varējusi iedomāties, ka šī jaunā dāma, ko satiku pie frizieŗa, ir tava meita! Tikai tad, kad viņa frizētavā minēja mūsu adresi un vaicāja pēc ceļa, sāku ieskatīties vērīgāk.

(Turpinājums sekos)

GADĀ

...uz- ...vu hipotēzi par šo eksperimen-
...par ...tu iespaidu meteoroloģiskos ap-
...to- ...stākļos. Balstoties uz savu hi-
...ot potēzi, viņš jau 1962. g. septem-
...jus bri ...teica, ka laikā no 1962. g. 14. ok-
...jo tobra līdz 10. decembrim mēs
...irs piedzīvosim traģiskus laika ap-
...stākļus, un tās būs kā sekas
...um- 1961. gada 14. un 30. oktobra un
...nās 4. novembra eksplozijām Pad.
...vēl Savienībā. Šinī laikā Londonu
...nē- piemeklēja nepiedzīvota migla
...ar cilvēku upuriem. Bet vēlākie
...ikā Pad. Savienības un Sav. valstu
...erā- mēģinājumi iespaidošot laika
...pal- apstākļus laikā no 1962. g. 14.
...nās novembra līdz 1963. g. 7. janvā-
...avu rim, kas tiešām vērojams Lielbritanijā un Sav. Valstīs.
...mi-

...nav **Vienīgais zinātnieks, kuŗš iz-**
...iba **teicis pateicību Svanssonam par**
...rob- **viņa hipotēzi, ir prof. Gösta Lil-**
...ide- **jequists. Pārējie turpina savu klusēšanu.**

...ara Ārsti pētī vēža slimības no-
...sa- slēpumaino paātrināto procesu,
...nāta pierakstidami cēloņus barībai,
...pār- kuŗā radioaktivitātes iespaidā
...pai- radušies vēža slimības modinātā-
...jot ji. Līdzšinējā statistika bija šā-
da:

Uz 1.000 personām

Vīrieši	vecumu grupa	sievietes
par		
...cks-		
...nīgi		
2	jaunāki par 15	2
...sons		
3	15 — 25	3
sa- 5	25 — 35	9
13	35 — 45	26
39	45 — 55	56
97	55 — 65	95
171	65 — 75	135
269	75 — 85	180
289	85 un vecāki	214

Šī statistika šodien jau draud ar savu pārveidošanos.

Arī sirdstriekas gadījumi vairojušies 20—30 gadu vecumā, jo radioaktivitātes iespaidā radušās pārmaiņas sirds muskuļos.

Varam puslīdz droši ieiet atombumbu eksperimentu izbeigšanā kādas pārejas formulas veidā, jo sabiedriskā domā vērojama augoša tendence pret šiem eksperimentiem. Tāda ir mūsu pasaules ieiešana 1963. gadā.

BALTIEŠU BIEDRĪBA VĀCIJĀ

Baltiešu biedrības 7. konference notika Kēnigšteinā (Taunus) 23.—25. novembrī. Galvenais pārrunu jautājums bija „Rietumu tendences komūnistu pārvalditās Baltijas piekrastes kultūras dzīvē". Referērja pazīstami vācu, latviešu, poļu, lietuviešu un igauņu zinātnieki un politiķi. Latviešu zinātnieks prof. N. Valters (no Vines) referēja par Baltijas tiesību attīstību. Vairāki zinātnieki un žurnālisti stāstīja par saviem iespaidiem ceļojumā uz Poliju. Referātiem sekoja pārrunas. Baltiešu biedrības pašreizējais priekšsēdis ir Dr. Herberts Kērens.

...vēl smagākus pārbaudījumus, ne tikai
...na nepildīšanu.
...par sīku? Man tas maksāja divi gadus
...aika.
...onis mainīja noskaņu: viņam viss vien-
...ēpēc lai viņam neizdotos ar smaidu un
...mierināt arī sapīkušo Aldi Pauguru?
... ko tu runā! Vai es tevi, jeb tu mani
...ēs velti vienas skolas solus berzām? Vai

...ts aprāvās pusvārdā: dārza durvis stāvē-
...e.

...ti līdzīga mātei — abas gaišmates, trau-
...zliet pastrupiem deguniem un pilnīgām
...katijās vecāka par saviem divdesmit ga-
... viņas kustībā izpaudās atturība un pa-
...a un maigums bija rakstūrīgākās īpašī-
...ks pirmo reizi tiekoties ievēroja ir pie
...ir viņas meitas, — un bija ļoti pārsteigts,
...ijās, ka vienai kā otrai ir ļoti noteikti
...roša griba. Neraugoties uz ārējo lēnīgu-
...tikai skaidri zināja savu mērķi, bet to
...egt.
...atraukums Lidijas vaigos bija likuši uz-
...n, un blakus ārijai viņa izskatījās kā
...pie tam nevis vecākā draudzene, bet gluži
...audzene.
...guru, Laimonis steidzās ienācējām preti.
...ai sniedza jau pa gabalu.
...a, tikpat skaista, tikpat apburoša!
...bija patiesa apbrīna un pārsteigums. Lī-
...nirkli uzdzirkstīja, bet kad Laimonis, tāpat
...jis, to it kā aizmirsa atlaist, viņa lēni,
...vabināja pirkstus un, laipni uzsmaidījusi,
...ai un to apkampa.
...n man jāsaka tava vīra vārdi: — tikpat
...skaista, tikpat apburoša! Nekad nebūtu
...ties, ka šī jaunā dāma, ko satiku pie fri-
...neita! Tikai tad, kad viņa frizētavā minēja
... vaicāja pēc ceļa, sāku ieskatīties vērīgāk.

(Turpinājums sekos)

Komp. Jānis Norvilis

VOLFGANGA DĀRZIŅA 200 LATVIEŠU TAUTAS DZIESMAS

(SOLO BALSIJ UN KLAVIERĒM)

Latviešu tautas dziesmas melodija nav tikai vienkāršs melodisks mūzikas teikums. Tā sevī nes seno cilšu neminamos laikus. Tā nav pilsētā, bet gan laukos dzīvojošo dziedāta — sacerēta. Druvā, pļavā, piedarbā strādājošo, tālos mežos, pie upēm un ezeriem dzīvojošo latviešu balsis. Tas ir jāpiemin, lai saprastu, kādu grūtību priekšā atrodas ikkatrs, kas domā par tautas dziesmas sabalsošanu.

Tautas dziesmas teksts ir gandrīz nepārtulkojams svešā valodā un gluži tāpat lielu senatnes pazīšanu un nojautu prasa seno balsu apdare.

Latviešu tautas dziesma ir mūsu skanošās senatnes Gaismas pils — tautas dēlu uzminama. Pats Ausekļa Gaismas pils mūzikas autors Jāzeps Vītols, uzrakstot 200 latviešu tautas dziesmas solo balsij ar klavieŗu pavadījumu, ir mēģinājis iet uz šo dziesmoto senatni. Volfgangs Dārziņš savās 200 latviešu tautas dziesmās paveŗ jau pilnīgi citu pieeju. Viņa apdarē daudzreiz šis senatnes mirdzums ir turpat vai acu priekšā.

Lai gan Rīgā audzis, dažreiz arī uz svešu zemju pusi (Spāniju, Ungāriju) savos darbos skatus metis, Dārziņa skaņu rakstā jūtama jo spēcīga, latviska personība. Diemžēl, viņš latviešu tautas dziesmai tā īsteni pievērsās tikai trimdā. Līdz ar Kultūras fonda Volfganga Dārziņa pelnītu godināšanu ik latvietis dziļā cieņā nu apstājas pie viņa darbiem. Nojaudzams pats savu aiziešanu, viņš visu līdz pēdējam sevi ir nodevis tautas dziesmai. Gan klavieŗu rakstā, gan balsij ar klavierēm par dziļāko un skaidrāko avotu atrazdams mūsu mūzikas folkloru.

Viņa pieeju senajiem balsiem raksturo koncentrētība, ekonomija izteiksmes līdzekļos. Šī ekonomija dažreiz jau šķiet esam pat par daudz askētiska. No otras puses viņš izbēg no visa liekā, daudzvārdības. Ir arī apdares ar krāšņu pilnskanību. Vai it visās meldijās jo rūpīgi izstrādāta ritmiskā puse. Ar nedaudz līdzekļiem pulsē veselīgs dzīvīgums. Dažreiz atkārtojošais ritms gan šķiet esam vienmuļš, bet tas it labi piederas lietus, loda, tīra, atturīga un garīgi cēla. Volfgangs Dārziņš savā izjūtā, jaunradē nāk it kā no bajāru izcelsmes un ar tādu bajāru skatu tad arī pārstaigā savas skanošās druvas. Rāda bārenītes, ganiņa gara dižciltību.

Nelaikā aizgājušam aizsaulē, Volfgangam Dārziņam ir palikušas dažas gan arī vēl neatrisinātas problēmas, kā, piem., dažu meldiju apdarē izturētās vilcēju balsis, tagadējā rakstā klavierēm būs jau apklusušas pēc nedaudz sākuma taktīm un tātad līdz beigām kopā saistītais nošu raksts atstāts vienīgi acīm lasāms (ne ausīm dzirdamas), jeb arī atstāts spēlētāja brīvai improvizācijai šis balss atkārtotā piesišanā, līdz ar to ienesot arī ritmisko improvizāciju, dažreiz varbūt nevēlamu. Tāpat nevajadzīgi ir bijis rakstīt katru roku savā toņkārtā Nr. 114 „Šūpojiesi, šūpulīti!" — kur vienas vienīgas atšķirīgi mainošas nots dēļ dziesmas beigās labā rokā spēlētājs ir lieki apgrūtināts atminēties abu toņkārtu zīmes. Tāpat, droši vien, pats Dārziņš būtu korrigējis harmonisko maiņu Nr. 129 „Koklītes skanēja" dziesmas beigu posmā. Arī viens otrs chromatisms liek apsvērt viņu nepieciešamību. Bet kā Melngailis ir teicis: kur kāds namu ceļ, tur skaidas lec uz visām pusēm. Tikai nekā nedarītājam nav arī nekā ko piebilst.

Volfgangs Dārziņš ir pavēris latviešu tautas dziesmai jo īpatu un vilinošu nākotnes aicinājumu. Latviešu gara senatnes pilskalnā, mūsu tautas teiksmainās gaismas pils daļā, kur starp kopā pulcētiem mūziķiem ir redzams Jānis Cimze ar „Dziesmu rotu", Jāzeps Vītols ar viņa bagāto darbu klāstu, no kuŗa pazemīgi atklājies stūris no 200 latviešu tautas dziesmu krājuma, Jurjānu Andrejs ar „Latviešu tautas mūzikas materiāliem", Emīlis Melngailis ar 10 burtnīcām „Birzēs I norās un 3 lieliem sējumiem „Latviešu mūzikas folkloras materiāli", Jēkabs Graubiņš ir atvēris durvis, kuŗās nu ir iestājies Volfgangs Dārziņš ar savām 200 latviešu tautas dziesmām solo balsij un klavierēm.

Kārlis Dzelzītis

AUGŠUPEJA

Es — zemes dēls. No mūžu aizmūžiem
Man atnāk vēsts par manas mātes stāstu,
Par tumšā slēptiem laikiem pir majiem,
Kad zemei pietrūka vēl saules glāstu,
Kad miglains tvaiks pār rēniem laukiem klājās
Un dvēsele pār jūrām lidinājās.
Ved augšup gars caur kristalliem un kokiem
Un gliemjiem, zivīm, putniem, dzīvniekiem.
Es cēlos, uzkāpdams pa loku lokiem,
Līdz, izniris no rupjiem pirmveidiem,
Es cēlu altāri, pilns svētu dvesmu,
Un Dievu lūdzu, nojauzdams: es esmu.
Nu daudz man dots. Es redzu zemes ceļu
Un sauju, planētu un kosma brīnumu.
Jau, spēku raisot, pirmatu es šķeļu.
Tik sevi uzvarēt vēl nespēju.
Šai ciņai pēdējai lai drosmi smeļu
Līdz sacīt iespēšu: es esmu tu.

MĀRTIŅAM ZIVERTAM 60 GADU

5. janvārī uz 60 mūža gadiem atskatījās ievērojamais latviešu teātŗa rakstnieks Mārtiņš Ziverts.

Mārtiņš Ziverts jau ar saviem pirmajiem darbiem iezīmēja jaunu virzienu latviešu skatuves literatūrā. 1931. gadā Nacionālais teātris Rīgā uzņēma repertuārā Ziverta lugu Nafta. Patiesībā tā bija piektā jaunā autora luga, jo pirmā — Katakombas — sarakstīta jau 1926. gadā. Pēc naftas pānākumiem Ziverta darbus Rīgas teātŗi gaidīt gaidīja.

Grūti būs atrast latvieti, kas nebūtu skatījis Mārtiņa Ziverta lugas.

Minchauzena precības, Cilvēks grib dzīvot, Akste, Vara, Ķīnas vāze bija pirmie lielākie darbi, ar kuŗiem Ziverts iekaŗoja sev paliekošu vietu līdzās vecajiem klasiķiem.

Apbrīnojama ir Ziverta ražība. Viņa sarakstīto lugu skaits jau sniedzas pāri pussimtam.

Latviešu teātris bez Ziverta nav iedomājams. Viņa devums latviešu skatuvei ir bijis nozīmīgs tieši tajā laikā, kad latviešu teātrim švešatnē draudēja apsīkuma briesmas.

Mārtiņš Ziverts šīs briesmas novērsa. Ar īsti zīvertisku sirdsdedzi viņš daiļradē kalpojis un kalpos latviešu teātrim.

Lai labākie novēlējumi gavilnieku pavada turpmākās dzīves gaitās, bagātāku darot latviešu tautas gara pūru. **B.**

Jānis Rudzītis

DZIMTENES DZĪVE TRIMDAS GRĀMATĀS

Rakstnieki, publicisti, literāti vispār, — vēlaties, lai jūsu grāmatai būtu tikams noiets? Tad rakstiet to par savu tautiešu dzīvi okupētajā dzimtenē! Starp izdevumiem, kas parādījušies pēdējā pusotra gada laikā, labs piemērs tam Pāvila Kļāna grāmata Rīga retour. Kaut gan tās sagatavošana nebija saistīta ar skaļāku reklāmu, tomēr pēc nepilniem divi mēnešiem pirmais metiens bija jau izpirkts un nācās sagatavot jaunu, kam tāpat radās apskaužami daudz pircēju. Neesmu domājis ironizēt. Kļāna un citu autoru līdzīgām grāmatām panākumus nodrošina pavisam vienkāršs iemesls: Tā ir trimdinieku augošā interese par apstākļiem un cilvēku likteni okupētajā dzimtenē, un interese aug jo vairāk, ja tēlojums radies pēc Latvijas aculiecinieku — dzimtenes apciemotāju — sagādātajiem materiāliem. Bez tam varam būt valsirdīgi: Ne jau katrreiz interese izaugusi no nacionālpolitiskiem centieniem; dažā labā gadījumā tā ir interese par padomju dzīves „eksotiku", paēdušā interese par neēdušo, brīvā cilvēka bezkaislīgā interese par važās kaltā pārdzīvojumiem . . .

Pēdējo gadu trimdas grāmatas par dzīvi dzimtenē nav nekas īpaši jauns. 1951. g. iznāca Kārļa Dziļlejas grāmata „Paradīzes sargs — trīs stāsti „par tiem, kas dzimtenē mirst". Tai pašā 1951. g. daži stāsti par dzīvi un cilvēkiem okupētajā pēckara Latvijā bija lasāmi Viļa Lesiņa grāmatā Dzirkstis un Jāņa Kliģa grāmatā Grēks uz pusēm. 1952. g. sekoja Anšlava Eglīša romāns Laimīgie, kur veikli iestarpinātas dažas nodaļas gan par partizānu cīņām, gan par gūstekņu likteni un vēl citu ko pirmajā pēckapitulācijas laikā. Varbūt vistālāk bija mērķējusi Ilona Leimane ar 1953. g. publicēto romānu Kailā dzīvība, kur bez jebkādu materiālu studijām, izlīdzoties tikai ar dzīvu fantaziju un slavējamu intuiciju, tēlots latviešu jaunavas liktenis un sabrukums Sibirijas izsūtījumā. Bet tai pašā 1953. g. mēs saņēmām arī Kārļa Strazda grāmatu Es nāku no dzimtenes, kur rediģējamā teksta uzmetumu bija rakstījis pārbēdzējs, pirmo reizi tiešs liecinieks par dzīvi pēckara Latvijā. Ja šī bija lieciniekа reportāža, tad 1954. g. sekoja viņa romāna formā rakstītais darbs Nāves ielenkumā. Tai pašā 1954. g. izdots Pāvila Kļāna romāns Rūsa, kur liela daļa veltīta makabrajai atmosfairai pēckara Rīgā Staļina terrora fonā. 1957. g. parādījās Valdemāra Kārkliņa romāns Vēstule no dzimtenes, kur atkal kādas Amerikas latviešu ģimenes drāmas norisē ieskanas tālas balsis no Latvijas. 1959. g. saņēmām divi romānus — Anšlava Eglīša Ilzi un Aidas Niedras Ugunis pār Rata kalnu, kur sižetu jau visnotaļ piepildījusi okupētās Latvijas jaunākās tagadnes viela. Aizrāvusies ar Ratakalna panākumiem, ko gan varbūt mazāk sagādāja vielas izvēle, bet vairāk tīri literāra laime no jauna kaut cik pacelt šīs neapdomīgās daudzražotājas zemu noslīdējušo prestīžu līmeni. 1960. g. Aīda Niedra periodikā publicēja jaunu romānu — Septītā cilpa, kur mēģināts aprakstīt Rīgas sarkano intellektuāļu dzīvi. Un tai pašā 1960. g. ar latviešu apstākļos neierastu reklāmas pavadmūziku mums tika pasniegta arī aiz kaut kādas Silvijas Ābeles vārda paslēpušās autora grāmata Daugavē iet ledus. Beidzot, 1961. g. viena pēc otras parādījās jau veselas trīs grāmatas par okupētās Latvijas tematiku: Kļāna Rīga retour, Alfrēda Dziļuma Cilvēki vētrā un Anšlava Eglīša Vai te var dabūt alu? Pa starpām varētu atgādināt pavisam maz daudzināto, bet ne tik nenozīmīgo Egila Jarla stāstu Rīga 1955.-56. g., kur izmantoti zviedru kara flotes vienību 1956. g. Rīgas vizītes laikā iegūtie materiāli; varētu atgādināt Ādolfa Šildes grāmatas Pa deportēto pēdām un Važu rāvēji; varētu, beidzot, atgādināt laikmeta kuriozitāti, kas radās, Nacionālajam Fondam Stokholmā publicējot kāda pavisam vāja okupētās Rīgas dzejdaŗa zviedru jūrnieku atvesto dzejojumu manuskriptu Rusiāde.

Droši vien kaut kas šai pārskatā palicis nereģistrēts, bet 10 gadu laikā — vai neesat pārsteigti? — esmu varējis minēt 14 autoru 20 darbus. Tas tiešām nav maz ,tas ir daudz. Bet, ja laižam domas un skatus pāri itin plašajam klāstam, ja vēlamies dot kopīgu novērtējumu, atšķiŗot nost speciālus izdevumus, piemēram, Šildes grāmatas, tad būtu sakāms tā: Šie stāsti, romāni un literārizētie apraksti radušies viens pēc otra, tie ārkārtīgi alkatīgi tverti un lasīti, bet pēc tam pazuduši grāmatu plauktos, pametot pavisam īslaicīgas atmiņas, itin bieži samērā straujī slīdējuši laukā no laužu piemiņas, vēl straujāk no mūsu literātūras paliekamo vērtību arodiem. Tikai daža atsevišķa grāmata un daža atsevišķa nodaļa parādījusi sīkstāku dzīvību un pieteikusi tiesības uz paliekamību. Tādā sakarā man gribētos uzteikt ļoti spēcīgās nodaļas Anšlava Eglīša romānā Laimīgie, vēlētos visnotaļ izcelt viņa romānu Ilze, arī Ilonas Leimanes romānu Kailā dzīvība, jo tur visvairāk parādās spējas atteikties no vergošanas materiālizējamai vielai, tās vietā ar talanta spēku veidojot literāro ietērpu, kam iespējams ilgāks mūžs par tādiem darbiem, kur viss dibināts uz dokumentārām liecībām, bet kur šīs liecības izmantotas tikai virspusīgam pastāstījumam. Beidzot, kā darbu, kas pacējas pāri daudziem citiem ar līdzīgu tematiku, vēlētos minēt Pāvila Kļāna Rūsu, kas vispār vērtējams par šī rakstnieka ievērojamāko sasniegumu un kur ir vairākas nodaļas ar nealzmirstamu sugestiju.

Kur meklējami cēloņi, ka neveiksmju bijis vairāk nekā panākumu, kādēļ šīs grāmatas par okupēto Latviju tik ātri zaudē nozīmi un interesi? Domāju, vispirms ir gluži objektīvi cēloņi. Viens no tādiem sekojošais: Apstākļi un notikumi okupētās Latvijas dzīvē tik strauji mainās, ka pat eksaktam novērotājam grūti tiem izsekot, kur nu vēl literātam! Kad Kārlis Strazds publicēja savu grāmatu Es nāku no dzimtenes, jau publicēšanas brīdī daudz kas no tās bija piešķirams pagātnei. Skaidrs, Egila Jarla stāstā parādījās jau cita īstenība, bet arī tā ātri varēja aizslīdēt pagātnē.

(Noslēgums sekos)

TEODORS ZELTIŅŠ

Antiņš modina Ameriku

Girta Siltiņa viņete.

5. turpinājums

„Kundze, man nevajaga jūsu vīna, es to neņemšu, jo esmu pilnīgs atturībnieks," mēģināja uzsviest balsi augšā līdz sestajam stāvam Antiņš Jērs, bet, diemžēl, palika nesadzirdēts.

Durtiņas sestajā stāvā noblaukšķēdamas aizcirtās ciet, un nodzisa augstais četrstūrainais gaismas plankums.

Nebūtu damveiterī ielikta tā sasodītā vīna pudele, varētu to kā nieku noslidināt tagad lejup līdz piektajam stāvam, kaut vai no ārpuses astoņus vilcienus noskaitot. Nu Antiņš neriskēja izrāuties laukā no tumšā skursteņa, kur vārga gaismiņa tomēr iespīdēja pa apputējušu stikla rūti jumtā. Viņš palika izliecies kā vijoles sāns un sprīdi pa sprīdim laida lejup virvi, līdz damveiteris bez mazākā satricinājuma nonāca pie durtiņām piektajā stāvā.

Priekšzīmīgs darbs, gribējās uzslavēt pašam sevi. Vēl tikai vajadzēja atrociski, drošības dēļ neizlaižot no acīm mēmo sulaini, atrast un iedarbināt pareizi signālzvanu. Likāks nekā jau bija saķiebās nabaga Jērs un atšāva atpakaļ roku, izlīektu darbīgā aizmugures ilkī, kas neizjūdīgi arī atrada īsto pogu, lai zinīgi nospiestu, bet...

Piepeši Antiņš juta,ka dikti neērti izliektajam ķermenim nav vairs līdzsvāra un — lai neglābjami nebūtu jākrīt — atspiedās ar visu plaukstu pret pagraba sienu. Tai pašā brīdī vienlaicīgi atskanēja seši zvani sešās virtuvēs sešos stāvos.

Par tādu negaidītu kļūmi satraucies, Antiņš kā sadzelts atrāva roku no pagraba sienas un sāka no sirds dusmoties par alkoholizētajiem amerikāņiem. Ja sestajā stāvā izlaidīgā kokteiļu dzērāja nebūtu iegrūdusi damveiterī pudeli saldā vīna, tad viņam tik sūri te nebūtu jāmokās, kustinōt mēmo sulaini tik uzmanīgi kā jēlu olu. Viņš bija jau pirmajā dienā pamanījis, ka Ņujorkā uz katra ielas stūŗa ir krogs. Kā redzams, tad plencīgajiem ņujorkiešiem ar to vēl pat nepietika un viņi pat savus dzīvokļus pārvērta par krogiem, turēdami mājās apreibinātājus dzērienus, kuŗus, droši vien, lietoja katru dienu. Lai arī cik grūti tas būtu, kad pats būs kļuvis par pilntiesīgu namzini, viņš mēģinās atradināt vismaz savus īrniekus no tāda postīga netikuma. Taisni ar to viņš iesāks Amerikas modināšanu cēlākai, ideālisma apgarotai dzīvei, un viņam nebija šaubu par sekmēm, tagad tikai vajadzēja saturēties, lai tiktu puslīdz pa godam galā ar sešām sievietēm reizē.

Varbūt, varbūt — un Antiņš turējās ne tikai pie pāresnās virves, bet arī pie gaužām trausla cerības salmiņa — varbūt, ka viņa netīšām piespiestie trauksmes signāli nemaz nav sadzirdēti visās virtuvēs. Ka tā var notikt, to Liepiņš bija jau teicis, un attiecīgā dzīvokļa pogu tad vajagot nospiest vēlreiz, jo ne jau visas madāmas dežūrēdamas stāvot virtuvē. Tak laikam šorīt, lai padarītu Jēru mācekļa likteni tiešām neapskaužamu, viņas tur bija stāvējušas un it kā taisni gaidījušas atskanam zvanu.

Tumšajā damveiteŗa gaņģī — no apakšas līdz pašai augšai — atsprāga vaļā sešas durtiņas un sešos dzeltenīgos gaismas plankumos parādījās sešās sieviešu galvas. Tās izskatījās tik spocīgas, ka Jērs par tām būtu smējies pilnā kaklā, ja nejustos pats tik neērti, apmēram kā striķa galā pakāries kaķis. Damveiteri pie savām gaišajām lūkām neatradušas, uz viņu lejā nu raudzījās vairākas izbrīnētas sejas. Viena mironīgi balta, noķepināta ar tādu kā krītainu mīklu, kuŗā neaizsegti blisinājās tikai divi acu caurumi un vārstījās bālgana nenokrāsota mute. Otrai virs eļļaini spīdošās pieres stirinājās ērmīgas stiepļu caurulītes iepiņķerētas kuprainā matu kalnā. Trešo viņš skaidri vairs nevarēja saskatīt, jo nelaimīgā kārtā aci iebira kāds kodīgs gruzis, ko vajadzēja ar steigu izslaucīt.

Antiņš berzēja aci (tāpat ar kailu netīru roku, jo nebija laika meklēties kabatā pēc drāniņas) un sauca ar aizmiegtu aci: „Piedodiet, cienītās dāmas, man misējās, ļoti nelaimīgi misējās piespiest jums visām reizē. Lūdzu, pagaidiet, tikai mazu brītiņu esiet pacietīgas ar mani, tūliņ jūs apkalpošu visas pēc kārtas."

Bet dāmas skurstenī, kas daža nupat bija izkāpusi no gultas, tik pacietīgas negribēja būt, it īpaši vēl pēc tam, kad uzzināja, ka apakšā tas negudrais virves raustītājs un pogu spaidītājs nemaz nav viņu namzinis.

„Pēc kārtas — tad jums pēc kārtas arī vajadzēja mums piezvanīt, ne izsaukt visas uz reizi. Cik ilgi lai es te stāvu, kad neesmu vēl paguvusi pat seju sakopt un izskatos pēc..."

Tā bija krītainā maska, kas tur tik īgna rājās un kļuva vēl īgnāka, kad viņai virs galvas, pa ceturtā stāva durtiņām izlieçās smīnīga, izpūrusi galva un iesmējās: „Jūs esat patlaban savā vislabākajā izskatā Zilberšteina kundze. Daudz vairāk jums vajadzētu uztraukties, rādoties cilvēkiem bez maskas."

„Nu, par manu izskatu, Potomaka kundze, tik daudz jums nebūtu jāraizējas kā pašai par savu. Es savu vīru ar savu izskatu no sevis vēl neesmu aizbaidījusi, jūsējais gan ir aizmucis," baltmaska ne mazāk dzēlīga cirta pretī.

„Es esmu šķīrusies tikpat legāli, cik legāli biju apprecējusies. Bet savējo līdz baznīcai jūs vēl neesat varējusi aizvilkt."

Šķita, ka Potomaka kundzes mute tik viegli nebūs apklusināma, un tāpēc Antiņš centās aizvilkt tai priekšā atkritumu skapīti, ar skubu laizdams to lejā no piektā stāva, kur tas bija stāvējis. Bet — ne mazāk steidzīgi to vajadzēja uzraut atkal atpakaļ augšā, jo galva piektajā stāvā sauca: „Ko jūs darāt? Jūs esat aizvilcis projām damveiteri! Man tur vēl ieliekama viena tūte."

„Piedodiet, kundze," Antiņam atkal nu vajadzēja atvainoties, „es vilku lejā, jo domāju, ka esat savas atliekas mēmajā sulainī jau ielikusi."

„Vai es jums teicu, ka esmu kārtībā?"

„Nē, jūs neteicāt, bet es domāju . . .

„Tad citreiz domājiet mazāk, bet vairāk klausaities, ko jums saka."

Cauri Zilbersteina un Potomaka kundzes asajai vārdu divkaujai Jērs tik tikko sadzirdēja prātīgo padomu un paklausīgi atsaucās: „Es jau velku, kundze, velku damveiteri atpakaļ, tūliņ tas būs pie jūsu durtiņām."

Tak kādas citas durtiņas šai brīdī aizcirtās ciet, kā pielikdamas punktu nelaipniem, pār viņu galvu nomestiem vārdiem: „Jūs laikam šorīt tūlāsities līdz pašam mūžības galam. Es nevaru neapģērbusies, krekliņā vēl ilgāk te stāvēt. Man nav nekāda patika jūsu neveiklības dēļ iedzīvoties iesnās. Kad būsit beidzot ticis līdz pirmajam stāvam, piezvaniet vēlreiz."

Visu neapmierināto balsu jucekli Antiņš gandrīz jau sāka justies kā pazudis cilvēks, kad piepeši pamanīja uz sava pleca uzliktu stingru roku.

Viņš atskatījās un priecīgs uzsmaidīja Kārlim Liepiņam kā glābējam īstā brīdī.

„Nu, kā sviežas? Liekas, it kā jūs būtu sācis dirigēt tādu kā sieviešu kori."

(Turpinājums sekos)

Latvieši Kanadā

Vecie strēlnieki atzvadīto cīņu atcerei pulcējās Toronto DV namā. Sarīkojumu ievadīja māc. A. Brieža vadītais svētbrīdis. Foto A. Jānītis

ATCERĒSIMIES RŪDOLFU BLAUMANI

VIŅA PIEMIŅAS VAKARS SESTDIEN, 12. JANVĀRĪ, SV. ANDREJA BAZNĪCAS ZĀLĒ

Mūsu sabiedriskajā dzīvē sāk ieviesties tradīcija svinīgākos gadījumus un atceres organizācijām rīkot kopīgi. Tā tas ir arī Rūdolfa Blaumaņa 100 gadu dzimšanas dienas atceres gadījumā, ko 12. janvārī atzīmēs Daugavas Vanagu Toronto nodaļa kopā ar Preses biedrības Kanadas kopu.

Sarīkojumu Sv. Andreja baznīcas zālē ievadīs Preses kopas priekšniece Biruta Senkēviča un Dr. P. Vasariņš ar referātu par Rūdolfu Blaumani. Blaumaņa dzejoļus deklamēs Maija Gaiķe, Vilnis Brastiņš un Edgars Ābele. Sekos Blaumaņa lugu — Skroderdienas Silmačos un No saldenās pudeles — daži skati un viencēliena Sestdienas vakars izrāde. Blaumaņa tēli ir tik dzīvi un nemirstīgi, ka tie iet pāri laikam, un tos ar tādu pašu interesi var skatīt mūsdienās kā pirms pus gadu simteņa. Jaunu iemiesojumu Blaumaņa tēliem šoreiz devusi režisore E. Znotiņa - Kalniņa ar mums jau tik pazīstamajiem skatuves darbiniekiem, kā: E. Krēmane, A. Siliņa, I. Purva, A. Briede, S. Pūpēde, A. Bencone, V. Brastiņš, R. Migliņs, Z. Upīte un J. Vilks. Lieki minēt, ka piedzīvojušās režisores vadībā šie iestudējumi būs vienreizīgs sniegums, kas ļaus mums atkal pabūt Blaumaņa laika vidē. Tā ir latviešu zemnieku vide gadsimteņu maiņā, mums daudziem tagad pasveša, vai pavisam sveša, bet interesanta un tuva laikmeta skatījumā, tikpat tuva, kā mums ir pats Rūdolfs Blaumanis. Dekorātīvo ietērpu izvedumiem devis mākslinieks V. Vare ar skatuves meistaru J. Pakrastiņu un apgaismotāju J. Purenu.

Blakus uzvedumiem interesants būs Rūdolfa Blaumaņa stūrītis ar Blaumaņa kopotiem rakstiem un kultūrvēsturnieka Z. Ritmaņa diviem albumiem, kuros sakopoti Blaumaņa lugu uzņēmumi dažādos laikos, rakstnieka fotoattēli, krītiku izgriezumi no laikrakstiem un citi kultūrvēsturiski materiāli, kas ļaus ieskatīties mūsu skatuves vecmeistara dzīvē un darbā.

Apmeklēsim šo piemiņas sarīkojumu kuplā skaitā, tā apliecinot, ka neesam „atlūzuši zari", kā to trimdiniekiem dažkārt mēdz piedēvēt.

STRĒLNIEKI PIEMIN SENDIENU CĪŅAS

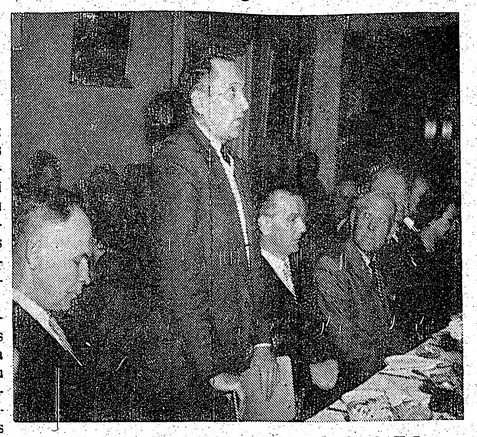

Vecos strēlniekus Toronto DV KV vārdā sveica A. Kvēps. Foto A. Jānītis

„Dzīvei, līdzīgi gredzenam, nav sākuma, nedz gala, un mēs dzīvojam pagātnē tāpat kā tagadnē," teica māc. A. Briedis savā svētrunā Latviešu strēlnieku b-bas Kanadā tradicionālajā Ziemsvētku kauju atceres vakarā. Šie vārdi no jauna apliecināja, ka lieli notikumi cauri laikiem un telpai nes mūžības dvesmu, tie nav aizmirstami, tie nāk no pagātnes mums līdz, klājot spožumu pār tautas dzīvi, un arvien no jauna modinot seno varoņgaru.

Kā liesmaini kāvi latviešu tautas vēsturē atplaiksnījās strēlnieku cīņas, kad latvietis juta, ka tam jāiet, jātver ierocis un jācīnās, lai varētu ieiet vēsturē kā brīva tauta. Vareni atraisījās latvieša griba: pašam stāvēt un krist par savas zemes svētumu.

DV namā Toronto bija pulcējušies ap 60 veco strēlnieku, viņu piederīgo un viesu, kā arī strēlnieku pārstāvji no Hamiltonas un Londonas, Ont.

Garīgajam aktam sekoja R. Purva izjusti nodziedātās dziesmas V. Leinveberes klavieru pavadījumā.

Klātesošos uzrunāja Strēlnieku b-bas pr-ks Fr. Freibergs, īsumā pakavējoties pie notikumiem Latvijas tapšanas sākumā, pie vīriem, kuŗu vārdi slavas vītī ierakstīti tautas vēsturē.

Fr. Freibergs pastāstīja arī par Strēlnieku b-bas mērķiem trimdā un uzsvēra, ka strēlnieki sadarbojas ar visām nacionāli noskaņotām organizācijām trimdā.

Pieminot strēlnieku varonīgos cīnītājus, klātesošie aplausiem godināja ģen. Auzāna meitu Sudmaļa kundzi, kas šajā tradicionālajā vakarā piedalījās.

Sveicinot strēlniekus no DV KV, aprūpes daļas vad. A.Kvēps pieminēja Ziemsvētku kaujas un Imantas un Troickas pulku organizēto atgriešanos brīvajā Latvijā.

No Toronto latviešu virsnieku apvienības sveicienus nesa kpt. J. Jansons.

Rakstveida apsveikumus bija sūtījuši V. Hazners no DV ASV, plkv. Edv. Mednis, R. Epneris — DV KV, R. Poruks no Čikāgas strēlnieku kopas, R. Velme no Kurzemes cīnītājiem, Kaŗa invalīdu sav-bas Kanadas nodaļa, A. Stīpnieks, Hamiltonas strēlnieki. u. d. c.

Svecēm un ziediem greznoti bija bagātīgie cienasta galdi, par kuŗiem bija rūpējušās gādīgās strēlnieku dāmas ar L. Briedi priekšgalā. Strēlnieki sirsnīgi sumināja savas saimes locekli Kārli Kiršu, kuŗam nesen piepildījās 70 mūža gadi, pasniedzot velti un ziedus.

J. Sukurs bija dāvinājis gleznu izlozei; to laimēja R. Purvs, sen.

Šis bija vakars, kad jaunākās paaudzes piederīgie varēja iepazīties ar mūsu zvaigžņoto pulku atsevišķiem cīņu posmiem, pašu cīnītāju atmiņu vērpumā klausoties.

S.

GENERĀLKONSULS
Mr R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
5210 VICTORIA AVE., APT. 16

RAKSTAMAS IR
par visizdevīgākajiem cen
ALEKSANDRS KANBERGS,
65 Ferrier Ave., pie Dan
forth Ave, Tel: 463-2667

ALEKSANDRA KANBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3-2667

TORONTO

Toronto latviešu sestdienas skolas eglīti bērniem š. g. 6. janvārī Sv. Andreja baznīcas telpās ievadīja ar māc. A. Copas svētbrīdi. Skolēnu koris dziedāja svētku dziesmas V. Slaviešas un A. Griguļa vadībā. Bērni deklamēja V. Tomas dzejoļus.

K. Skalbes pasaku „Kaķiša dzirnavas", ko dramatizējis P. Dūms, skatuves uzvedumu vadīja H. Miķelsons. Kā skatuves meist. darbojās J. Deksnis, apgaismotājs R. Purvs. Dekorācijas atveda no Niagaras, kur pasaka rādīta iepriekš. Uzvedums iepriecināja kā mazos, tā lielos skatītājus.

Sarīkojuma otrā daļā V. Freimanis kā Ziemsvētku vecītis izdalīja bērniem dāvanas. Pēc azaida pie pilniem un jauki dekorētiem galdiem latviskās rotaļās un tautas dziesmās bērni pavadīja atlikušo vakara daļu.

Sarīkojuma lielo un mazo apmeklētāju skaits bija ap 500. Vakara tīrais atlikums dos skolai $ 500.

Latviešu kreditsabiedrība Toronto sasauc biedru pilnsapulci š. g. 17. janvārī. Pēc statūtiem ārkārtējo pilnsapulci var sasaukt uz biedru ierosinājumu, ja par to parakstās ne mazāk kā 10 proc. no biedru kopskaita. Parakstītāju skaits bija 120 biedru, kas pārsniedza nepieciešamos 10 proc. Bet jau uz 5. janvāri biedru skaits sasniedza 1194 un pilnsapulces dienā pārsniegs 1200, jo pieauguma līkne ir augšupejoša un bez svārstībām.

Paredzams, ka pilnsapulce, kas ir kreditsabiedrības augstākais izpildorgans, dos norādījumus valdei turpmākā darbā, lai Toronto latviešu banka savu darbu varētu izvērst vēl plašāk un sekmīgāk.

Jāatzīmē, ka valdes darbību un kreditsabiedrības operācijas revidē reizi mēnesī pilnsapulces ievēlēta revīzijas komisija. Tāpat Kreditūnija izdara revīzijas, kad to atrod par vajadzīgu. Bez tam Ontario valdības apdrošināšanas departaments Toronto seko cieši kreditbiedrību un bankai darbībai, tās ievedojot un dodot norādījumus.

Nogulduma kapitāli ir apdrošināti par 1 milj. dolaru. Līdzšinējais kreditsabiedrības darbs ir bijis sekmīgs.

Biedru skaits un kapitāla apgrozījums viena gada laikā ir divkāršojies. Līdz 5. janvārim skaitījās 1194 biedri un 1962. g. decembrī aktīvos un pasīvos līdzsvarojās uz pāri par $600.000. Š. g. pirmais nogulditājs atnesa $ 10.000. Mūsu banka caurmērā dienā apgroza no $ 5.000 līdz $ 15.000.

Bankas operāciju atlikumu jeb peļņu var sadalīt tikai pilnsapulce, un šie peļņas sadalījumi ievērojami atbalsta mūsu nacionālos pasākumus. Pastāv iespējas, ka šādu atbalstu varētu ievērojami pastiprināt. Kam un kādā veidā banka savu peļņu nodos, tas ir bankas biedru ziņā.

Ar gandarījumu jāpiemin, ka latviešu lielākā kreditsabiedrība brīvajā pasaulē daudz darījusi kopīgo latviešu pasākumu veicināšanā.

Inž. - ķīm. J. Kozulis, kuŗš svētdien, 13. janvārī, plkst. 4 p. p. DV namā, 123 Huron ielā, referēs par tematu „Pasaules iedzīvotāji un uzturа problēmas", klausītājus iepazīstinās ar cilvēces pieauguma attīstības vēsturi un tās sadalījumu pa kontinentiem. Referents iztirzās arī cilvēces pieauguma kontroles problēmas, no atsevišķu individu viedokļa raugoties. Īpaši saistīga solās būt referāta otra daļa, kuŗā J. Kozulis pievērsīsies uzturvielu pašreizējiem avotiem un tam, kādas iespējas nākotnē uzturvielu iegūšanai sola ķīmija un bakterioloģija.

Tā kā pēc Dr. Upenieka referāta pag. g. klausītāju vairums bija izsacījies par debašu vēlamību, rīkotāji šoreiz lūguši par korreferentu Dr. P. Cakulu. Abi referenti atbildēs arī uz klausītāju jautājumiem par priekšlasījumā skartajām problēmām.

Visi, kas svētdienas pēcpusdienā dažas stundas vēlas pavadīt, klausoties un piedaloties minēto aktuālo jautājumu iztirzāšanā, laipni lūgti.

Novēlu visiem latviešiem sekmēm bagātu 1963. gadu!

JOHN S. MILLAR B.A.

ADVOKĀTS UN NOTĀRS.

Suite 901 Telefons: Darbā JA 8-1186
15 King St. West. Hamilton, Ont. mājās 385-2284.

g. 2. janvārī ar sirdstrieku Iris Dundalkas latviešu aprinlaiksaimnieks 62 g. v. Augusts Viļumsons. Mirušais zemes kopējs ir bijušais Mērsraga pagasta Pūzenu māju saimnieks. Kanadā iebraucis pirms 12 gadiem. Bija iepircis lauku mājas Dundalkā. Aizgājējs atstāj sērās meitu Annu Fransson Zviedrijā un dzīvesbiedri Annu.

Š. g. 4. janvārī mirusi Otilija Kalniņš, dzim. Obersts. Aizgājēju uz latviešu kapiem izvadīja māc. A. Lūsis 7. janvārī.

Sv. Jāņa draudzes svētdienas skola atsāks darbus 13. janvārī Sv. Jāņa baznīcā.

Sv. Jāņa draudzes koris raidījumam uz Latviju skaņu lentē iedziedājis: Es ticu, ka no zvaigžņu stariem, Teici to Kungu, Cēli kā dzimtenes dievnami, Svētrītā un piecas citas.

7. janvārī agrā rīta stundā nodega visiem pazīstamā sarīkojumu vieta Palace Pier. Kad ugunsdzēsēji pa daļai uguni bija ierobežojuši, aizdegās eļļas apkures tanki, un liesmas vairs nebija apturamas.

Nodegušajā celtnē arī latviešiem bijuši daudzi sarīkojumi. DV Toronto nodaļas masku balle februāŗa mēnesī tagad jāmeklē citas telpas.

KURZEMES KAUJU ATCERE SAULAINĒ

Kurzemes Ziemsvētku kauju atcerei š. g. 5. janvārī Saulainē pulcējās bijušie Kurzemes cietokšņa aizstāvji. Krēslai iestājoties, eglītē iededza svecītes un svētuguns dega kritušo karavīru piemineklja altāra daļā. Pie piemineklja baltos tērpos ar karabīnēm nostājās bijušo cīnītāju goda sardze. Sardzes pr-ks R. Velme nodeva ziņojumu, ko pieņēma Lāčplēša ordeņa kavalieris kapt. K. Kuršinskis. Sekoja kapt. Kuršinska īsa uzruna par atceres nozīmi. Jundu nobeidza ar korāli Dievs Kungs ir mūsu stipra pils.

Tad rakstniece B. Senkēviča nolasīja veltījumu karavīriem, izteicot kritušo cīnītāju aicinājumu dzīvajiem nepagurt cīņā par Latvijas brīvību.

Sanāksmes dalībnieki vienojās lūgšanā: Dievs, svētī Latviju.

Saulaines sarīkojumu zālē, ko karavīru emblēmām dekorējis J. Sukurs, svinību dalībnieki nopakļāsijās kapt. K. Kuršinska klausījās kapt. K. Kuršinska apceri par latviešu karavīra varoņgaru un aizgājušiem cīņu laiem.

(Nobeigums 8. lpp.)

Kurzemes cietokšņa aizstāvji cīņu atcerei pulcējās Saulainē. Svinīgo jundu pieņēma LKOK kapt. E. Kuršinskis. Foto JAK

KOMPONISTA J. CIRUĻA PIEMIŅAS VAKARS

Toronto sabiedriskie darbinieki, nelaika komponistā J. Ciruļa draugi un cienītāji kopīgā sanāksmē pārrunāja viņa nāves dienas atcerei veltītā vakara organizēšanu. Sēdē piedalījās rakstnieces V. Toma, B. Senkēviča, Dr. P. Vasariņš, komp. I. Sakss un V. Beitmanis no Dainas koŗa.

Ziedojumus J. Ciruļa piemiņas fondam jau iemaksājuši E. Mauriņš, Preses b-bas Kanadas kopa un Latviešu b-ba Hamiltonā. Ziedojumus pieteikuši: Dainas un Viestura koŗi un Dziesmu svētku b-ba Kanadā. Visi komponista draugi, cienītāji, bijušie skolēni, biedrības un organizācijas lūgti ziedot šim mērķim. Sūtījumus adresēt: Mrs. A. Polna, 16 Bowden St., Toronto 6, Ont.

J. Ciruļa piemiņas vakars paredzēts 13. februārī plkst. 7,30 vakarā Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē. Programmu ievadīs prof. T. Ķeniņš ar runu, kam sekos skaņu lentē uzņemtais komp. J. Ciruļa stāstījums par komponistiem A. Kalniņu un E. Dārziņu.

Programmas koncerta daļā dziedās vīru kv-ts Kalvis, solists-te E. Ziverte un Dainas koris.

Sv. Jāņa latviešu draudzes lauku īpašuma SAULAINES pārvaldei, sākot ar 1963. gada 1. maiju vajadzīgs pārzinis - apkopējs Saulainē.

Būtu vēlams precēts pāris ar darba līgumu no 1 līdz 3 gadiem. Pieteikšanās lūgumi līdz ar aprakstu par personību iesūtāmi Saulaines pārvaldes priekšnieka palīgam A. Dobelim, 64 Ashbourne Dr., Islington, Ont., līdz 1963. g. 1. februārim. Tuvāka informācija vakaros pa tālruni BE 1-1619.

SAULAINES PĀRVALDE.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

12. janvārī R. Blaumaņa 100. dzimšanas dienas atceres vakars Sv. Andreja baznīcas telpās. Rīko DV un Preses kopa.
12. janvārī — Toronto latv. mednieku un makšķernieku kluba balle Columbus zālē.
13. janvārī — plkst. 4 p.p. DV namā 123 Huron ielā Inž. ķīm. J. Kozuļa referāts: Pasaules iedzīvotāji un pārtikas problēmas. korref. Dr. P. Cakuls.
15. janvārī — plkst. 8 vak. Sv. Andreja b. zālē TLTA popul. - zinātn. lekc. un diskus. cikls „Komūnistu ekspansija". Lektors J. Niedra.
19. janvārī 1963. g. — Viestura koŗa gadskārtējais koncerts.
20 janvārī — plkst. 5 p.p. DV namā 123 Huron ielā leģionāru izdošanas piemiņas diena. Referēs aculiecinieks atv. vltn. V. Krūmiņš. Pēc referāta Ilzes Kalnāres darbi.
26. janvārī — Kolumbus zālē Preses balle.
26. janvārī Sv. Andreja baznīcas sarīk. telpās Draudzīgā aicinājuma atcere, TLTA sestdienas ģimnazija.
2. febr. DV karnevāls Palace Pier telpās.
5. februārī — plkst. 8 vak. Sv. Andreja b. zālē TLTA popul. - zinātn. lekc. un diskus. cikls „Šodienas mūzika skaņražu un klausītāju skatījumā. Lektors prof. T. Ķeniņš.
7. februārī — pianista Artūra Ozoliņa koncerts. Koncertapvienības sarīkojums. I Unitarian Church auditorijā, 175 St. Clair W.
9. februārī — Gaujais gaidu un Rīgas skautu vienību gada svētki Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē.
13. februārī — Komp. J. Ciruļa piemiņas koncerts Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē pl. 7,30 vakarā.
15. febr. Mākslinieku karnevāls Columbus zālē, Toronto.
17. februārī — Sv. Andreja baznīcā plkst. 7 vakarā Garīgs koncerts.
7. martā — dziedones Ritas Dzilnas - Zaprauskas koncerts. Koncertapvienības sarīkojums. I Unitarian Church auditorijā, 175 St. Clair W.
15. martā — Studentu kopas masku balle „Nakts latiņu kvartālā" Regency Towers viesnīcā.
17. martā — Viestura koŗa koncerts skolai par labu Sv. Andreja bazn. sarīkojumu zālē.
23. martā plkst. 7.30 vakarā — Sv. Andreja b-cas zālē - Komp. Jāzepa Vītola piemiņas koncerts.
7. aprīlī — Paulas Brīvkalnes koncerts Unitāriešu b-cas auditorijā St. Clair Ave.
27. aprīlī — Sv. Andreja baznīcā I ev. - lut. draudzes koŗa koncerts.
5. maijā — Ģimenes diena Sv. Andreja bazn. sarīk. zālē.
11. maijā — Maija balle. - DV sarīkojums.

HAMILTONĀ

12. janvārī — Draudzes dāmu komitejas saviesīgs vakars - balle — Rainbow zālē.
19. janvārī — Hamiltonas DV pilnsapulce.
2. februārī — apvienotā vīru koŗa Viesturs koncerts Barton St. E.
16. februārī — 8. karnevāls Pigbridžā. DV sarīkojums.
30. martā 1963. g. — Prof. J. Vītola 100 gadu dzimšanas dienas atceres koncerts

SV. KATARĪNES

23. martā — koŗa „Kokle" rīkotais koncerts - balle Atlanta Hotel, Geneva St.

Dz

ČIKĀGAS IMPRE

Kārlis Ķezbers

Svētki izskanējuši. Kaut Čikāga var būt lepna, ka satiksmes un citu nelaimes gadījumu upuru skaits ir mazākais kopš 1914. gada, ne visiem svētki pagāja jautri. Netrūka slimu, vientuļu un atstātu, kas jūtas vēl vientuļāki, ja visapkārt tiem rit jautra svētku dienu dzīve. Taču tāda ir pasaule, un vienīgais, ko varam darīt — mēģināt paveikt pa labam darbam, cik spējam. Pēc tam mums būs priecīgāks prāts.

Šogad Čikāgas skauti un gaidas sagaidīja Ziemsvētku vecīti Latviešu namā. Vecītis, protams, bija viens, bet skauti un gaidas — tuvu pie simta. Par to vairāk prieks vecākiem un vadītājiem. Ziemeļu skautisms pārdzīvojis visus laikus, pārdzīvos arī trimdas raibās dienas. Vienībām netrūkst vadītāju — gaidu vienību vada L. Klētniece, skautu — E. Mežulis, mazskautus — E. un V. Dzelmes un M. Kildiša, skautu pulciņu — līggadīgais pv. J. Zaļums, dižskautus — R. Vanags un roveŗus — J. Kildišs. Jāpriecājas par roveŗu lielo interesi — kaut ASV organizācijā roveŗu institūta nav, latviešu vecie skauti atzīst par iespējamu atcerēties skautu gaitas un pa reizei tikties, kaut studijas tos saista tālos novados.

Skautu vakaram, protams, nedrīkst trūkt priekšnesumu. Šeit izcēlās mazskauti, palīdzot *Ziemsvētku vecītim pagatavot rotaļlietas*. Un kādas vēl! Netrūka pat ar atsperi uzvilkta Ņikitas, kuŗš kurpi dauzīja pa katedru! Roveŗi attēloja jaunību — visās fazēs. Jauki, rūpīgi sagatavoti uzvedumi bija arī gaidām, guntiņām un skautiem.

Klusi pagāja kāda cita sabiedriska pasākuma — Čikāgas latviešu radio pusstundas — 10 gadu jubileja. Pusstunda nu ir dzelzs inventārs, to atbalstīt — katra pienākums. Lai arī turpmāk ceturtdienas vakaros radio aparāti - spīkeru bateŗas.

Pavisam kāds čikāgiešu noklausīšanās skaņdarbu k uzdāvājis am tola dziesmu uzlūgts nokl mas — tās tā latviešu v di skanējuši runāti, taču bijis vairāk mene bijusi

Čikāgas un pas jaudis r ses ballei. T kai Preses p velniņš (kā arī reiz tik gandrīz aiz kuŗai daudz presi un Tāpat apmek kāgas skais dzerties pa ja dūša liel kas „velna ņemot, var pavisam lie pusē, Dr. paspējis ie lidmašīnā dienviddak valodā bal lēm Piltene bet tie, ku izdevīgi no pieteikties vai DI 2-2 niekiem. I pieci dolar vismaz par kopas da jiem vārdā vēl vairāk, piem sāka

Daudzi mantas uz su, paraks tu līgumu neiedzijino tot tiesā, pircēji. La no varbū Latviešu t gā rīko sv 11.30 priek „Kaķis jāzir un paraks J. Kalniņš ferāts not draudzes Richmond tājumi u ziedojumi sus laipni

Turpat vai acu priekšā paņem rokas sominu ar naudu

Grand Rapidi (Mich.) V. Z. Cik neapdomīgi ir atstāt ārā durvis nenoslēgtas, atkal lieku reizi pierādījies Grand Rapidos. Pievakarē, kad bijis jau krietni satumsis, mūsu tautiete L. ar savu meitu atradusies mājas apakšstāvā, dzīvojamā istabā, un abas vērojušas televīziju, gaidot otras meitas atgriešanos. Durvis uz virtuvi bijušas tikai mazliet pievērtas. Izmantojot televīzijas aparāta troksni un laikam arī to, ka abas sievietes iedziļinājušās priekšnesumā, pa virtuves nezaslēgtām durvīm klusi ielavījies kāds laundaris, paķēris turpat atstāto rokas somu un devies projām. Gaŗnadzis bijis tik pārdrošs, ka to turpat uz ielas iztukšojis un pametis, gūdams skaidrā naudā 15 dolarus. Dokumenti atradušies otrā dienā L. vēstuļu kastītē, tos tur iemetis pastnieks.

ANNA

Sietlas tieru par vembra lī tika. Vašl daho, Mor bijas gle darbu sk žūrijai va nu darbu gumiem i ku darbi. Ziemeļrie parādē i par sevi. ka izredz gleznotā; nis Agars na „Dom ta sevišķi višķas sie izstādes a palet glez

DV Čikāgas apvienības eglītes vakarā p nais sieviešu dubultkva

GENERĀLKONSULS
Mr R N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-2798, Montreal, P. Q.,
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

RAKSTAMMAŠĪNAS
par visizdevīgākām cen
ALEKSANDRS KANBERGS,
65 Ferrier Ave., pie Dan
forth Ave, Tel: 463-2667

ALEKSANDRA KANBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3-2667

Imantas un Troickas pulku organizēto atgriešanos brīvajā Latvijā.

No Toronto latviešu virsnieku apvienības sveicienus nesa kpt. J. Jansons.

Rakstveida apsveikumus bija sūtījuši V. Hazners no DV ASV, plkv. Edv. Mednis, R. Epneris — DV KV, R. Poruks no Čikāgas strēlnieku kopas, R. Velme no Kurzemes cīnītājiem, Kara invalidu sav-bas Kanadas nodaļa, A. Stīpnieks, Hamiltonas strēlnieki. u. d. c.

Svecēm un ziediem greznoti bija bagātīgie cienasta galdi, par kuriem bija rūpējušās gādīgās strēlnieku dāmas ar L. Briedi priekšgalā. Strēlnieki sirsnīgi sumināja savas saimes locekli Kārli Kiršu, kuram nesen piepildījās 70 mūža gadi, pasniedzot velti un ziedus.

J. Sukurs bija dāvinājis gleznu izlozei; to laimēja R. Purvs, sen.

Šis bija vakars, kad jaunākās paaudzes piederīgie varēja iepazīties ar mūsu zvaigžņoto pulku atsevišķiem cīņu posmiem, pašu cīnītāju atmiņu vērpumā klausoties.

S.

draudzes lauku īpašuma
ldei, sākot ar 1963. gada
ārzinis - apkopējs Saulainē.
s ar darba līgumu no 1 līdz 3 ga-
līdz ar aprakstu par personību ie-
s priekšnieka palīgam A. Dobelim,
on, Ont., līdz 1963. g. 1. februārim,
os pa tālruni BE 1-1619.
SAULAINES PARVALDE.

mu kalendārs

baznīcas sarīkojumu zālē pl. 7,30 vakarā.

15. febr. Mākslinieku karnevāls Columbus zālē, Toronto.

17. februārī — Sv. Andreja baznīcā plkst. 7 vakarā Garīgs koncerts.

7. martā — dziedones Ritas Dzilnas - Zaprauskas koncerts. Koncertapvienības sarīkojums. I Unitarian Church auditorijā, 175 St. Clair W.

15. martā — Studentu kopas masku balle „Nakts latīņu kvartālā" Regency Towers viesnīcā.

17. martā — Viestura koŗa koncerts skolai par labu Sv. Andreja bazn. sarīkojumu zālē.

23. martā plkst. 7.30 vakarā — Sv. Andreja b-cas zālē - Komp. Jāzepa Vītola piemiņas koncerts.

7. aprīlī — Paulas Brīvkalnes koncerts Unitāriešu b-cas auditorijā St. Clair Ave.

27. aprīlī — Sv. Andreja baznīcā I ev. - lut. draudzes koŗa koncerts.

5. maijā — Ģimenes diena Sv. Andreja bazn. sarīk. zālē.

11. maijā — Maija balle. DV sarīkojums.

HAMILTONĀ

12. janvārī — Draudzes dāmu komitejas saviesīgs vakars - balle — Rainbow zālē.

19. janvārī — Hamiltonas DV pilnsapulce.

2. februārī — apvienotā vīru koŗa Viesturs koncerts Barton St. E.

16. februārī — 8. karnevāls Pigbridžā. DV sarīkojums.

30. martā 1963. g. — Prof. J. Vītola 100 gadu dzimšanas dienas atceres koncerts

SV. KATARĪNES

23. martā — koŗa „Kokle" rīkotais koncerts - balle Atlantis Hotel, Geneva St.

Dzīve Savienotās Valstīs

ČIKĀGAS IMPRESIJAS

Kārlis Ķezbers

Svētki izskanējuši. Kaut Čikāga var būt lepna, ka satikšmes un citu nelaimes gadījumu upuru skaits ir mazākais kopš 1914. gada, ne visiem svētki pagāja jautri. Netrūka slimu, vientuļu un atstātu, kas jūtas vēl vientuļāki, ja visapkārt tiem rit jautra svētku dienu dzīve. Taču tāda ir pasaule, un vienīgais, ko varam darīt — mēģināt paveikt pa labam darbam, cik spējam. Pēc tam mums būs priecīgāks prāts.

Šogad Čikāgas skauti un gaidas sagaidīja Ziemsvētku vecīti Latviešu namā. Vecītis, protams, bija viens, bet skauti un gaidas — tuvu pie simta. Par to visvairāk prieks vecākiem un vadītājiem. Ziemcietis skautisms pārdzīvojis visus laikus, pārdzīvos arī trimdas raibās dienas. Vienībām netrūkst vadītāju — gaidu vienību vada L. Klētniece, skautu — E. Mežulis, mazskautus — E. un V. Dzelmes un M. Kildiša, skautu pulciņu — ilggadīgais pv. J. Zaļums, dižskautus — R. Vanags un roveŗus — J. Kildišs. Jāpriecājas par roveŗu lielo interesi — kaut ASV organizācijā roveŗu institūta nav, latviešu vecie skauti atzīst par iespējamu atcerēties skautu gaitas un pa reizei tikties, kaut studijas tos saista tālos novados.

Skautu vakaram, protams, nedrīkst trūkt priekšnesumu. Šeit izcēlās mazskauti, palīdzot Ziemsvētku vecītim pagatavot rotaļlietas. Un kādas vēl! Ne trūka pat ar atsperi uzvilkta Ņikitas, kurš kurpi dauzīja pa katedru! Roveŗi attēloja jaunību — visās fazēs. Jauki, rūpīgi sagatavoti uzvedumi bija arī gaidām, guntiņām un skautiem.

Klusi pagāja kāda cita sabiedriska pasākuma — Čikāgas latviešu radio pusstundas — 10 gadu jubileja. Pusstunda nu ir dzelzs inventārs, to atbalstīt — katra pienākums. Lai arī turpmāk ceturtdienās, plkst. 7.30 no radio aparātiem skan entuziastu spēkeru balsis latviešu valodā!

Pavisam īpatnējos apstākļos kāds čikāgietis isi pirms svētkiem noklausījies Jāzepa Vītola skaņdarbu koncertu. Tautietis uzdāvājis amerikāņu ģimenei Vītola dziesmu krājumu ,pēc tam uzlūgts noklausīties pāris dziesmas — tās dziedātas kā vācu, tā latviešu valodā! Ne allaž vārdi skanējuši fonētiski pareizi izrunāti, taču klausīties skaņas bijis vairāk kā patikami, jo ģimene bijusi mūzikāla.

Čikāgas un Milvoku preses kopas laudis rosīgi gatavojas Preses ballei. Tanī ieradīsies ne tikai Preses pīle un Drukas kļūdu velniņš (kā gan bez tiem!), bet arī reiz tik pazīstamā, tagad gandrīz aizmirstā Burbuļmāte, kuŗai daudz esot ko teikt par presi un Čikāgas sabiedrību. Tāpat apmeklētāji cer redzēt Čikāgas skaistuma karalieni, padzerties pa kausam boles, vai — ja dūša liela — mistisko Meksikas „velna spērienu", kuŗu ieņemot, varot redzēt zvaigznes pavisam lielas. Lai nepaliktu ārpusē, Dr. Kārlis Zvejnieks jau paspējis iegādāties biļetes, un lidmašīnā uz balli ieradīsies no Dienviddakotas nolasīt ventiņu valodā balādi par Preses balli Piltenē. Vēl biļešu pietiek, bet tie, kuŗi grib sev rezervēt izdevīgi novietotus galdiņus, var pieteikties pa tālruņiem 287-6648 vai DI 2-2324 pie kopas darbiniekiem. Ieejas maksa ir tikai pieci dolari, bet prieku būšot vismaz par piecpadsmit, apgalvo kopas darbinieki. Apmeklētājiem vārdā Oļģerts prieku būšot vēl vairāk, jo plkst. 12 naktī viņiem sākas vārda diena.

☆

Daudzi tautieši, iepērkoties mantas uz parādu resp. nomaksu, paraksta pārdevēja izstrādātu līgumu, neizprotot, vai arī neiedziļinoties tā saturā. Nokļūstot tiesā, zaudētāji parasti ir pircēji. Lai pasargātu tautiešus no varbūtējiem zaudējumiem, Latviešu tiesībnieku kopa Čikāgā rīko svētdien, 13. janvārī, pl. 11.30 priekšlasījumu par tematu „Kas jāzina, pērkot uz nomaksu un parakstot līgumus". Referēs J. Kalniņš un J. Mangulis. Referāts notiks Čikāgas Sv. Jāņa draudzes baznīcas zālē 1701 N. Richmond ielā. Pēc referāta jautājumi un atbildes. Ieeja pret ziedojumiem. Kafijas galds. Visus laipni ielūdz rīkotāji.

Turpat vai acu priekšā paņem rokas somiņu ar naudu

Grand Rapidi (Mich.) V. Z. Cik neapdomīgi ir atstāt āra durvis nenoslēgtas, atkal lieku reizi pierādījies Grand Rapidos. Pievakarē, kad bijis jau krietni satumsis, mūsu tautiete L. ar savu meitu atradusies mājas apakšstāvā, dzīvojamā istabā, un abas vērojušas televīziju, gaidot otras meitas atgriešanos. Durvis uz virtuvi bijušas tikai mazliet pievērtas. Izmantojot televīzijas aparāta troksni un laikam arī to, ka abas sievietes iedziļinājušās priekšnesumā, pa virtuves neaizslēgtām durvīm klusi ielavījies kāds ļaundaris, paķēris turpat atstāto rokas somu un devies projām. Gaŗnadzis bijis tik pārdrošs, ka to turpat uz ielas iztukšojis un pametis, gūdams skaidrā naudā 15 dolarus. Dokumenti atradušies otrā dienā L. vēstuļu kastītē, tos tur iemetis pastnieks.

ANNA DĀRZIŅA UN JĀNIS AGARS — 212 GLEZNOTĀJU IZLASĒ

Sietlas mākslas mūzejā Volantieru parkā no pag. g. 28. novembŗa līdz š. g. 6. janvārim notika Vašingtonas, Oregonas, Aidaho, Montānas un Britu Kolumbijas gleznotāju un skulptoru darbu skate. Katrs mākslinieks žūrijai varēja iesniegt tikai vienu darbu. Šogad no 839 iesniegumiem izstādīti 212 mākslinieku darbi. Tikt uzņemtam ASV Ziemeļrietumu lielajā mākslas parādē ir pagodinājums pats par sevi. Ar prieku varam ziņot, ka izredzēto saimē ir arī mūsu gleznotāji Anna Dārziņa un Jānis Agars. Annas Dārziņas gleznā „Doma" izstādē bija novietota sevišķi izcilā vietā, pie atsevišķas sienas, tā kā neviens no izstādes apmeklētājiem nevarēja paiet gleznai garām, to neredzot.

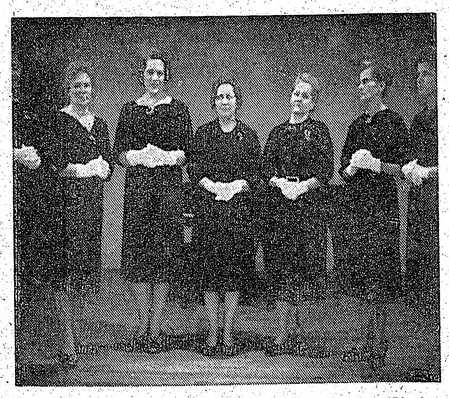

DV Čikāgas apvienības eglītes vakarā pirmoreiz dziedāja jaunais sieviešu dubultkvartets.

NJUJORKAS PIEZĪMES

Red. V. Irbe

Gadu noslēdzot, ir parasts, ka atskatās, kas iepriekšējā gadā darīts un paveikts, vai kas nākamā gadā notiks un iecerēts.

Vērojot Njujorkas organizāciju darbību un sarīkojumu skaitu, var teikt, ka 1962. gads bijis dar bīgs un ražens gads.

Sarīkojumu virknē lielāko pieaugumu guvis teātris, kaut gan notikušas tikai 4 teātŗa izrādes. Visvairāk panākumu bijis Omartija kundzei, kur divās izrādēs noskatījušies pāri par 2000 skatītāju. Bronksas nekustamā īpašuma komitejas rīkoto triju viencēlienu labdarības izrādi ar daudzu labāko Njujorkas un Vašingtonas aktieŗu piedalīšanos noskatījušies pāri par 1000 skatītāju, gandrīz tikpat arī J. Šāberta jubilejas izrādi. Skatītāju ziņā vismazāk panākumu bijis M. Vētras jubilejas izrādei Pilnsapulce Čučičingā, ko redzējuši ap 400 skatītāju.

Visvairāk ņujorkieši rīkojuši jautra satura sarīkojumus, skaitā 94. Te pieskaitāmi saviesīgi vakari, balles, eglītes, jubilejas, mācību noslēgumi, kā arī pirmie bērnu svētki Bronksā. Šie sarīkojumi parasti labi apmeklēti, it sevišķi, ja tie rīkoti labdarības mērķiem, un apmeklētāju skaits svārstījies no dažiem simtiem līdz gandrīz 1000. Ar maziem izņēmumiem tie devuši labu atlikumu. Notikušas Jāņu līgošanas, Pēteŗu un Pāvilu gavīļu dienas atzīmēšana ar miestiņu un līgošanu nedēļu vēlāk.

Mazāk apmeklētājus pievelk latviešu mākslinieku koncerti. Pagājušo gadu notikuši 18 koncerti, kā vietējo mākslinieku un draudzes baznīcas zālē 1701 N. Richmond ielā. Pēc referāta jautājumi un atbildes. Ieeja pret ziedojumiem. Kafijas galds. Visus laipni ielūdz rīkotāji.

VILMINGTONA, DEL.

Vilmingtonas un apkārtnes Latviešu kopas Ziemsvētku eglītes vakars notika 30. decembrī New Century Club telpās, Kennett Square, Pa. Sarīkojumu ar garīgu aktu ievadīja mācītājs J. Siliņš. Sekoja kopas jauktā koŗa un sieviešu ansambļa dziesmas diriģenta Monvida Rimbenieka vadībā. Svētdienas skolas skolēni iepriecināja ar labi sagatavotu programmu: ludziņu Ziemsvētku zaķis, dziesmām un deklamācijām. Priekšnesumu sagatavošanā lielas pūles bija pielikušas svētdienas skolas skolotājas Maiga Krama, Spodra Līduma un Ruta Zadziorski. Uzvedumam skaistas dekorācijas bija gatavojusi Rasma Jūrmala. Sarīkojumā ieradās arī Ziemsvētku vecītis ar bagātīgu dāvanu maisu.

Pēc programmas vakara dalībnieki — skaitā ap 70 — pavadīja dažas stundas latviskā sirsnībā kopīgā groziņu vakarā. Skanēja dziesmas, bija dejas un rotaļas.

Uz nākošo dievkalpojumu kopas tautieši pulcēsies 20. janvārī plkst. 3 p. p. Concordia ev. - lut baznīcā Vilmingtonā. Svētdienas skolas nodarbības turpat plkst. 2.30 p. p. Pēc dievkalpojuma kopas gada sapulce baznīcas svētdienas skolas telpās. Dienas kārtībā pag. g. darbības pārskats, vēlēšanas un dažādi jautājumi un ierosinājumi. Kopas vadība aicina katru tautieti apmeklēt pirmo 1963. g. dievkalpojumu Vilmingtonā un piedalīties kopas gada sapulcē.

L.

POKIPSIJA, N. Y.

Draudzes nākošais dievkalpojums 3. februārī, plkst. 3.00 p. p. Pirmajā amerikāņu ev. - lut. baznīcā (Mill St.). Pēc dievkalpojuma sekos draudzes gada sapulce ar valdes un revīzijas komisijas vēlēšanām.

Draudzes eglītes vakars notika ārpus pilsētas „Grange House" telpās. Ar svētbrīdi to ievadīja māc. A. Anševics. Plaša bija priekšnesumu daļa, kuŗā piedalījās jaunākie bērni skolotājas Almas Šmites vadībā. Svētdienas skolas jaunākie bērni uzstājās ar deklamācijām un tautas gara mantu inscenējumiem, tanīs ietverot temas par skolas sākšanos, vasaras aiziešanu, par rudeni, ziemu, 18. novembri un Ziemsvētkiem. Priekšnesumu daļa noslēdzās ar skolotājas A. Šmites sagatavoto tautas pasakas uzvedumu „Snaudule". No vecāko bērnu priekšnesumiem vislielāko ievērību ieguva Maigas Palkauniekas klavieŗu un vijoles solo priekšnesumi; vijoles solo pie klavierēm pavadot tēvam A. Palkauniekam.

Ziemsvētku vecītis ar saldumiem apveltīja lielu skaitu bērnu, kaut gan pašlaik svētdienas skolā mācās tikai 7. Nenogurstošā draudzes dāmu komiteja gādāja par groziņu galdu un dažādiem atspirdzinājumiem.

Daugavas Vanagu uzdevumā šejienes DV pārstāvis Pēteris Šmits Ziemsvētku ziedojumu akcijā savācis $ 20.00 no vietējiem tautiešiem; ziedojums nosūtīts ASV DV zēmes valdei. Ziedojumu vākšanā gan ļoti vēlama tautiešu lielāka atsaucība.

V. Š.

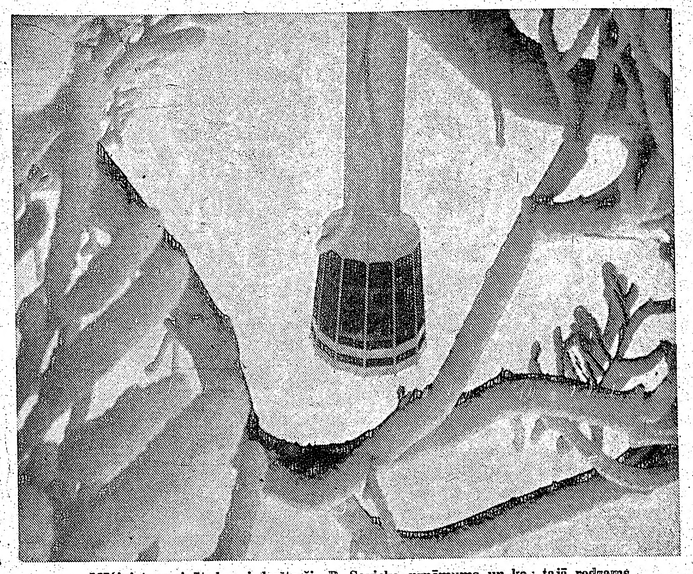

Mēģiniet uzminēt, kur izdarīts šis B. Savicka uzņēmums un kad tajā redzams.

NJUJORKA

Daugavas Vanagu tradicionālā piezīmēts, ka Zimelis visu darināja mākslīgi, pašu kociņu, skujas u.t.t., pielietojot stiklu, vati un apgaismošanas spuldzītes, sarkanā, zilā, dzeltenā un zaļā krāsā.

☆

Šinīs dienās Grand Rapidos aplaupīta kāda Union bankas nodaļa un notikums norisinājās dienā parastā darba laikā. Laupītājs savā „darbā" nav pielietojis nekādu jaunu paņēmienu, bet rīkojies pēc tā paša vecā— pabīdījis darbiniekam zīmīti ar rīkojumu izsniegt visu brīvo naudu un klusēt, jo pretējā gadījumā visa māja uzlēsot gaisā. Saņēmis 4500 dol. bandīts pazudis. Policija izsludinājusi trauksmi un uzsākta noziedznieka gūstīšana. Visa šī lieta būtu diezgan ikdienišķa, ja tajā nebūtu iejaukts latvietis. Proti, mūsu tautietim M., atgriežoties no darba, uz ielas pēkšņi pietuvojušies divi policisti un paziņojuši, ka tas ir apcietināts. Kārtības sargi to nogādājuši iecirknī un sākuši pratināt, jo domājuši, ka atklāts bankas aplaupītājs. Tomēr drīz vien caur darba vietu M. pierādījis savu alibi, un tas atbrīvots. Izrādījies, ka M. nelaimīgā kārtā tērpies tāpat kā bankas aplaupītājs.

Latviešu katoļu draudzes Ziemsvētku eglītes vakars latviešu Sv. Džordža kluba telpās bija ļoti labi apmeklēts un to ar savu klātbūtni bija pagodinājis arī bīskaps J. Rancāns. Vakara viesiem viņš pastāstīja par savu Eiropas ceļojumu un piedalīšanos koncilā Romā. A. Daukstes vadībā bērni rādīja uzvedumu „Svētku brīnums," akordeona un ģitares solo sniedza brāļi E. un A. Viljumi. Bija deklamācijas un klavieŗu priekšnesumi, tāpat dāvanas mazajiem un lielajiem, kopīga pamielošanās, dejas, dziesmas un rotaļas.

KALAMAZŪ

Daļa tautiešu, starp kuŗiem bija arī vairāki jaunieši, jauno gadu sagaidīja baznīcā ar māc. A. Piebalga dievvārdiem un prof. A. Ābeles ērģeļu mūziku.

Latviešu biedrības sarīkojumā gadumijā sapulcējušos apsveica b-bas pr-ks J. Grotēns ar uzrunu.

DV apvienības teātŗa kopas dalībnieki un viesi bija aicināti jauno gadu sagaidīt E. un R. Jankavu mājās pie klātiem galdiem.

Latviešu biedrības koncertu cikla ietvaros rīkotais tenora V. Salnas operu un operešu āriju koncerts notiks 12. janvārī, plkst. 7.00 vakarā Kalamazū kolledžas Stetson telpās (Academy ielā). Šis ir otrs šīs sezonas cikla koncerts, tam derīgas abonentu kartes vai $ 2.00, māc. iestāžu audzēkņiem $ 1.00.

Organizāciju pārstāvji sarīkojumu kalendārā pieteikuši sekojošus sarīkojumus šinī pusgadā: 19. janvārī — DV teātŗa izrāde, 27. janvārī — Latviešu skolas Draudzīgā aicinājuma sarīkojums, 2. februārī — Madnieku - makšķernieku kluba sarīk., 9. febr. — pianista Artūra Ozoliņa koncerts, 23. febr. — DV karnevāls, 2. martā — Latviešu b-bas bazārs - balle, 9 martā — Korporāciju kopas Kalpaka vakars, 23. un 24. martā — Draudžu apvienības konference, 20. aprīlī — DV gada svētki, 27. apr. — Kalamazū ev. - lut. draudzes pavasara svētki, 4. maijā — Sv. Jāņa draudzes ziedoņa svētki, 5. maijā — baritona T. Brilta koncerts, 18. maijā — Latviešu b-bas dāmu komitejas maija svētki, 26. maijā — skautu un gaidu sarīkojums, 15. jūnijā — Aizvesto piemiņas akts un 22. jūnijā — Latviešu b-bas rīkotie Līgo svētki.

NUDŽERSIJA

Daugavas Vanagu apvienība Nudžersijā Ziemsvētku ziedojumu vākšanas akcijā savākusi — $ 327,75; no tiem ziedoti tautiešu palīdzībai aiz dzelzs aizkara $ 218.75, latviešu ģimnazijai Vācijā — $ 88.00, tautiešu palīdzībai Eiropā $ 13.00 un palīdzībai ASV — $ 8.00. Nauda nosūtīta pēc piederības. Čaklākais ziedojumu vācējs — A. Mednis viens pats savācis pāri par 100 dol.

DV apvienības Jaungada sagaidīšanas sarīkojums Elizabetē izdevās lieliski. Gadmijā ap 100 vakara dalībniekus uzrunāja apvienības priekšnieks kapt. V. Zutis, vakara izlozi vadīja V. Neimanis, V. Bāra un A. Kaupele. DV apvienība nodomājusi līdzīgu Jaungada sagaidīšanu rīkot arī nākotnē.

V. N.

ASV BAZNĪCĀS

ČIKAGA

Čikagas latviešu ev. - lut. Ģēnas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

13. janvārī plkst. 10 bērnu dievvārdi un svētdienas skola; plkst. 11 dievkalpojums, māc. A. Rautenšilds.

DETROITA

Latvijas ev. - lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1649 So. 11th Ave., Melvudā. Mācītājs Pāvils Kirsons, tel. FI 3-2420.

Dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11-os. Svētdienas skola un koŗa mācībstundas plkst. 0.30. Visi laipni aicināti!

LOSANDŽELOSA, KAL.

Dienvidkalifornijas draudzē, 2450 Griffin Ave., L. A. 31.

AURORA (ILL.)

Mūsu Pestītāja baznīcā, 420 Dawners Place.

BURLINGAME, KAL.

Burlingamā, Lutheran Church of the Good Shepherd, 301 Burlingame Ave.

SANTA - ROSA

Santa - Rosā, Betlemes baznīcā, Tupper ielā 733.

Santa Rosā, 13. janvārī, plkst. 2 p.p. dievkalpojums.

ČIKAGĀ
abonementi un sludinājumi pieteicami pie
P. DARDZĀNA
5539 N. Canfield Ave.,
tel. RO 3-6058.

Latviešu jaunatne starp divām tautībām

II

Bet pagaidām mēs vēl esam šeit, un nav ne mazākās izredzes tuvākā nākotnē uz šādu iespēju. Un mums gribas dzīvot un pie tam dzīvot labi. Sasniegt visas tās lietas, ko šī vai tā zeme mums sola, un dibināt savu nākotni uz stingriem pamatiem. Un, protams, arī priecāties un izbaudīt savu jaunību, tāpat kā to dara vietējā jaunatne.

Viens otrs no mums aizlet šai ziņā pārāk tālu, pieņem un akceptē visu un noliet galējībās, tā sakot — pieslēdzas mūsdienu revolūcionārai jaunatnei, kas ir krasā konfliktā ar visu jau pastāvošo, un meklē jaunu dzīves veidu. Šī kustība puslīdz vienāda visā pasaulē, vienīgi tikai vārdi, kā šos jauniešus sauc, ir dažādās valodās dažādi. Es tomēr domāju, ka tie latviešu jaunieši, kas tik tālu nonāk un kļūst par savādniekiem un dzīves nesaprastiem, ir tomēr mazākumā.

Lielais vairums no mums tomēr iet to pašu vidus ceļu. Zeme, kurā mēs dzīvojam, izglītojamies un dibinām savu turpmāko dzīvi, uzliek mums pienākumus. Mēs esam šeit nākamie amerikāņi — tādi paši, no kādiem izaudzis viss šis kontinents, neatkarīgi no tā, cik sen atpakaļ te katrs ir ieradies un sācis savu dzīvi veidot. Ja mūsu vecāki mums palīdz un atbalsta, mēs runājam mājās latviešu valodu, satiekamies ar citiem latviešiem, lūdzam Dievu līdz ar vecākiem latviešu dievnamos, dziedam latviešu dziesmas un lasām latviešu grāmatas, ja mums to saturs ir saprotams, iestājamies latviešu korporācijās un cenšamies būt latviešu vecāku bērni. Tas ir, ja mūsu vecāki mums palīdz un zināmā mērā to uzliek par pienākumu — saglabāt pēc iespējas savu tautību.

Bet mēs vēlamies, lai arī mūsu vecāki cenšas saprast mūs un dzīvo mums līdzi mūsu turpmākās dzīves ikdienā — un tā protams vairs nav tik latviska. Mūsu skola ir amerikāniska, mūsu kaimiņi ir amerikāņi, darba kolēģas amerikāņi un neretī arī jauktas laulības. Klāt nāk vēl vieta, kur katrs no mums apmeties uz dzīvi. Lielās pilsētās gandrīz vienmēr atradīsies lielāka vai mazāka latviešu grupa, kas savos brīžos turēsies kopā. Es gribu teikt: brīvos brīžos, jo ikdienā mēs arī tur esam amerikāņu ieslēgti. Mazās vietās tas jau ir daudz jaunāki: tur dzīvo latvieši, kas mēnešiem un gadiem neredz un nesatiek citus tautiešus. Bet to tie, kas šiem jaudīm pārmet amerikānizēšanos, negrib ņemt vērā. Saka: tādā un tādā ģimenē bērni nemāk latviešu valodu — kādēļ, tas protams nevienu tad neinteresē. Es pašreiz nerunāju par tiem gadījumiem, kur tas notiek apzināti un kur vecāki paši sarunājas ar bērniem bieži sliktā un lauzītā angļu valodā. Tas protams nevienam nepalīdzēs amerikānizēties — drīzāk padarīs smieklīgu. Bet nemot caurmēra latviešu ģimeni, kam trūkst biežākas saskares ar citiem latviešiem — cik tur mājās paliek pāri laika latviskām sarunām, kur katrs aizrauts darbā un dzīves steigā? Parastās sarunas par ēšanu un apģērbu jau vēl valodu saglabāt nepalīdzēs.

Tā mēs esam starp divām pasaulēm un bieži paši nezinām, kuŗai īsti piederam. Katra mūsu velk uz savu pusi un katrai ir savi spēcīgi un svarīgi argumenti. Ir daudz rakstīts un runāts par to, ka cilvēks nevar reizē kalpot diviem kungiem, bet no mums to prasa, un pie tam abas puses paliek neapmierinātas.

Es domāju, ka mūsu galvenais un svarīgākais pienākums ir kalpot mūsu jaunajai dzimtenei un iekļauties tajā. Censties pēc augstākās izglītības un dibināt ģimenes dzīvi un audzināt savus bērnus šīs zemes garā. Runājot par ģimenes dzīvi, protams, priekšroka būtu dodama latviskām laulībām, ne tikvien no tautiskā viedokļa, bet arī iedzimtības, audzināšanas un līdzīgas dzīves uzskatos dēļ, ko tā kā tā nesam līdzi mantojumā, lai arī kā centies

TORONTO LATVIEŠU MEDNIEKU UN MAKŠĶERNIEKU KLUBA

BALLE

1963. gada 12. janvārī, plkst. 7 vakarā COLUMBUS apakšējā zālē (Sherbourne - Linden).

Vakaru kuplinās J. BARUŠS un A. KORSAKS ar dziesmām. ⊙ MEŽSARGA MEITIŅAS vēlēšanas.

HOBBY DĒJU KAPELLA. PILNA BŪFETE.

Ieeja $ 2.00.

KLUBA VALDE.

✝

Pēc grūtām ciešanām Dieva mierā aizgāja mana mīļā māte

OTILIJA KALNIŅŠ

dzim. 1896. g. 2. maijā, Jaunsvirlaukas pag., Latvijā, mirusi 1963. g. 4. janvārī Toronto.

Par viņu sēro:

DĒLS, VEDEKLA un RADI KANADĀ, MEITA, ZNOTS un MAZBĒRNI AUSTRĀLIJĀ, MĀSA un RADI LATVIJĀ.

KAKTIŅŠ

Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā laikā:

LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

L.P.B. KANADAS KOPA un DV TORONTO NODAĻA

rīko

RŪDOLFA BLAUMAŅA

100 GADU DZIMŠANAS DIENAS ATCERES VAKARU

Sarīkojumu ievadīs — L.P.B. Kanadas kopas priekšniece B. SENKĒVICA.

R. Blaumaņa dzīve un darbi — referēs Dr. P. VASARIŅŠ.

Deklamācijas, skati no R. Blaumaņa lugām un vienceliena luga „Sestdienas vakars". R. Blaumaņa darbu klāsts, kā arī uzņēmumi par viņa dzīvi un gaitām. ⊙ Programmu sagatavojusi: E. KALNIŅA - ZNOTIŅA.

Ieejas maksa I vietā $ 1.50, II vietā $ 1.00, skolēniem puscenas.

Sarīkojums notiek: TORONTO — 12. janvārī plkst. 8 vakarā Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē.

LONDONĀ, Ont. 9. februārī plkst. 8 vakarā Poļu baznīcas zālē, Hill ielā.

Ieejas kartes iepriekšpārdošanā LOTUS puķu veikalā un LATVIJA AMERIKĀ birojā.

Visus laipni ielūdz RĪKOTĀJI.

BIJA BALTI ZIEMSVĒTKI

MŪSU EIROPAS LĪDZSTRĀDNIEKA SPECIĀLRAKSTS NO ŠVEICES

Lai gan meteorologi pagājušās, arī kurināmā krājumi, un nepavisumā nemīlīgās Eiropas vasaras beigās solīja siltu rudeni un ļoti maigu ziemu, šķiet, viņi kārtīgi reizi ir maldījušies. Sevišķi Viduseiropā jau novembra caurmēra temperatūra bija zemāka kā parasts, un līdzīgas ziņas ir arī no Latvijas.

Bargie ziemas vēstneši ir pamudinājuši eiropiešus pastiprinātā kārtā papildināt piemērotu apģērbu un apavu krājumus, īpaši ziemas sporta vajadzībām. Vairāku Viduseiropas valstu ziemas apģērbu un apavu veikali tirgojušies sevišķi labi. Apmēram decembra vidū uznākušie atkušņi, sevišķi spēcīgās, postīgās vētras radīja minējumus: kādi būs Ziemsvētki — balti vai melni? Pāris dienu pirms Ziemsvētkiem, iegriežoties austrumu un ziemeļu vējiem, visā Eiropā sāka salt un snigt.

Salam kļūstot arvien sīvākam, Eiropā 1962. gada Ziemsvētki bija ne vien balti, bet arī temperatūru līdz apmēram —20 vai pat —30 grādiem pēc Celsija; tie bija saltākie Eiropas Ziemsvētki, vismaz pēdējos 30 gados. Bagātīga sarma, sniegs un sīvais sals (Italiju ieskaitot) radīja ne vien reti piedzīvotas, skaistas ziemas ainavas, bet arī neskaitāmus apsaldēšanās un vairākus desmitus cilvēku nosalšanas gadījumus. Parīzē vien Ziemsvētku dienās sals ir izdzēsis dzīvības kādām 40 personām. Protams, visur iespaidīgi ir tukšojušies pasaules organizāciju spiediena), kuŗā paredzēts šādiem, ilgi neaizkartiem ārzemnieku kontiem izņēmuma kārtā meklēt īpašniekus vai mantiniekus visā pasaulē. Bankas pret to gan nikni protestē, jo tāds solis esot banku noslēpumu aizskaršana, bet šķiet, ka šie protesti nelīdzēs, un, ja desmit gadu laikā šiem bezīpašnieku kontiem neatradīsies īpašnieki vai likumīgi mantinieki, tad jaunajā likumā paredzēts šādus ārzemju banku kontus izlietot vispārējiem labdarības mērķiem.

Vai starp noslēpumaino Šveices banku kontu meklējamiem, pazudušajiem īpašniekiem vai to nezinātājiem mantiniekiem atradīsies arī kāds brīvajā pasaulē dzīvojošs latvietis to, protams, rādīs nākotne.

Cerības nezinātājiem mantiniekiem

Laikam gan nekur citur pasaulē banku noguldījumu konti nav tik absolūti un svēti sargāti noslēpumi kā Šveicē, kuŗas bankās jau daudzus gadu desmitus pēc dažādiem lietpratēju vērtējumiem atrodas neskaitāmi, šķietami, bezīpašnieku miljoni vai pat miljardi, jo Šveices bankas jau no seniem laikiem atzītas par paradīzi visiem, kas pilnīgi droši vēlas uzglabāt savus ietaupījumus, kapitālus un citas vērtības. Piemēram, puslīdz droši zināms, ka Šveices bankās iespaidīgus noguldījumus zelta naudā kādreiz, pirms Krievijas boļševiku revolūcijas ir izdarījuši agrākie krievu lielbagātnieki un vēlākos gados arī Vācijas žīdi savos vajāšanu laikos, tāpat kā tālredzīgāki 2. pasaules kara laikā krievu okupēto vai tagadējo satelitvalstu turīgākie ļaudis.

Zināmu daļu no šiem noslēpumainajiem noguldījumiem, pēc lietpratēju domām, Šveices bankas tagad ir izmaksājušas vai pārvedušas uz dažādām valstīm to īpašniekiem vai viņu zināmajiem mantiniekiem, bet ir arī daudzi jau pieminēto aprindu bagātie konti Šveices bankās palikuši bez īpašniekiem un zināmiem viņu mantiniekiem. Bez tam Šveicas bankas līdz šim par šo kontu īpašniekiem, nedz arī par viņu mantiniekiem neinteresējās un tos nemeklēja.

Kāds samērā jauns Šveices likums (tas it kā radies uz žīdu

Iegādājaties piemiņai!

3. LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKU KANADĀ SKATU ALBUMU

Cena $2.50 + 6¢ pārsūtīšanas izd.

8¼" x 11" formāts,

32 lappuses ar foto attēliem par dziesmu svētku norisi. Jaukā apdarē.

Daugavas Vanagu grāmatnīcā, 123 Huron St., Toronto 2-B.

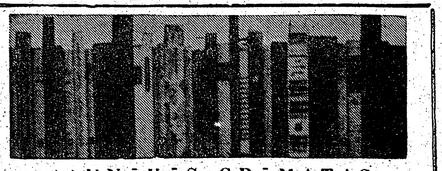

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

A. Gailite — CEĻINIECE	$ 4.20
Anšl. Eglītis — PANSIJA PILĪ — atmiņu romāns	$ 5.00
A. Dziļums — ZEME DZĪVO — romāns	$ 4.50
V. Kārkliņš — ROMANTISKI IEMESLI — romāns	$ 4.50
J. Veselis — BLĀZMAS STAIGĀTĀJI	$ 2.80
G. Zariņš — CEĻŠ UZ PASAULES GALU — noveles	$ 3.50
M. Barvika — ZIEMASSVĒTKU PASAKAS	$ 2.80
A-A. Milns — Lāčiša Pū briniškīgie piedzīvojumi	$ 2.80
S. Cveigs — DEGOŠAIS NOSLĒPUMS — noveles	$ 3.60
H. grāfs von Lendorfs — AUSTRUMPRŪSIJAS DIENAS GRĀMATA	$ 3.60
A. Silgailis — LATVIEŠU LEĢIONS	$ 8.80
A. Dziļums — ZEME DZĪVO — romāns	$ 4.50
I. Gubiņa — PAR SAPŅIEM NEMAKSĀ — noveles	$ 3.80
V. Mobergs — VĒSTĪJUMS NAKTĪ — romāns	$ 4.00
A. Niedra — TAS TRAKAIS KAVALIERU GADS, rom.	$ 5.00
LATVIEŠU TAUTAS TEIKAS UN PASAKAS	$ 7.80
J. Street — RĪTDIENAS PLAUJA — romāns	$ 5.20
Ed. Avots, LATVIEŠU VALODAS PRAKTISKIE VINGRINĀJUMI	$ 1.00
N. Lečmanis — ZVAIGZNE LOGĀ — dzejoļi	$ 1.50
E. Dunsdorfs — LATVIJAS VĒSTURE — 1600 - 1710	$ 12.50
A. Johansons — VĒJU MEZGLI — esejas	$ 2.80
A. Daugule — SADEDZINĀTIE TILTI — romāns	$ 3.00
A. Čika un A. Šmits — — SPORTA SMAIDS — atmiņas	$ 3.00
T. Zeltiņa redakcijā — DZEJAS UN SEJAS — antoloģ.	$ 7.50
J. S. Turģenevs — DŪMI — romāns	$ 3.85
Guntis Zariņš — VARONĪBAS AUGSTĀ DZIESMA — stāsti	$ 3.80
Ilze Šķipsna — VĒJA STABULES — stāsti	$ 3.80
Dr. D. Biskaps — DZĪVES VĒJOS — ārsta dzīves un darba atmiņas	$ 5.50
TILTS Nr. 42./43 — žurnāls	$ 2.00
TILTS Nr. 44./45. — žurnāls	$ 2.00
TILTS 46/47. — žurnāls	$2.00
TILTS 48./49. — žurnāls	$ 2.00
LATVJU ZELTENE — rokdarbu žurnāls Nr. 41	$ 1.00
LATVJU ZELTENE — rokdarbu žurnāls Nr. 42	$ 1.00
Irma Grebzde — KALNI KAPJ DEBESIS — noveles	$ 3.60
Marg. Kovaļevska — POSTA PUĶE — romāns	$ 4.00
F. E. Tamsāre — VELNS AR VILTOTU PASI — romāns	$ 3.40
V. Kārkliņš — VAKARA ZVAIGZNES — romāns	$ 4.00
Francis Molnārs — PAVILIELAS ZĒNI — jaunatnes romāns	$ 3.00
V. Krāslavietis — AR LAIKA DEGLI — dzejoļi	$ 3.00
S. Lazdiņa — SADEGUŠIE SPARNI, II daļa — romāns	$ 3.90
E. Dārziņš — PAVASARA STRAUMES — dienas grām.	$ 3.50
Andr. Eglītis — LĀSTS — dzejoļi	$ 4.25
LATVIJAS ATBRĪVOŠANAS KARA VĒSTURE, II d.	$ 8.00
K. Kurbads — SILU ŠALKAS — dzejoļi	$ 2.80
A. Irbe — MŪMS NAV SVĒTVAKARU — noveles	$ 3.20
E. Čirikova — TRIMDA — II daļa, romāns	$ 5.00
E. Čirikova — JAUNIBA — I daļa, romāns	$ 4.50
E. Čirikova — ATGRIEŠANĀS — III daļa, romāns	$ 5.00
A. Brigadere — DRAMA un NOVELES	$ 4.00

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ, 123 Huron Street, Toronto 2-B, Ont., Canada.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārtālvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanagi, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāci.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

Līdz ..... uz ..... mēnešiem uz šādu adresi:

Adrese: .....

Mr., Mrs., Miss .....

Pievienoju Money Order, čeku vai skaidrā naudā $ .....

..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai (Nevajadzīgo svītroj).

Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $ 1.50 par 1 mēn., $ 4.50 par 3 mēn., $ 8.50 par 6 mēn., $ 16.00 par gadu.

SAV. VALSTS:

A. Lāci, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y.
J. Lāci, 611 Argyle Rd., Brooklyn 30, N. Y.
V. Zuti, 32 Dayton St., Newark 14, N. J.
A. Libieti, 2528 W Becher St., Milwaukee 15, Wisc.
J. Ezergaili, 12102 Miles Ave., Cleveland 5, Ohio.
V. Hermani - Daly, 368 Heine St., Elgin, Ill.
A. Ozoliņu, 1643 N. Orchard St., Chicago 14, Ill.
V. Miķelsonu, 426 N. Prairie Ave., Kalamazoo, Mich.
V. Zirniti, 138 Barklay N. E., Grand Rapids, Mich.
V. Irbi, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y.

KANADA:

J. Gailiti, 12 Green Meadow Rd., Hamilton, Ont.
H. Grebli, 85 Maple St., St. Catharines, Ont.
J. Līģeri, 2325 Dunn St., Niagara Falls, Ont.
R. Epneri, 59 Langarth St. E., London, Ont.
J. Roni, 57 David St., Brampton, Ont.,
M. Ķivīti, 236 First Ave., Ottawa, Ont.

ANGLIJĀ:

DVF Grāmatnīcu, 72 Queensborough Terrace, London.
J. Tarciņu, 64 Sholebroke Ave., Leeds.

ZVIEDRIJA:

DV Stokholmas nodaļa, P. O. 220, Stockholm.

DAŽĀDAS KRĀSU FILMAS

ATTĪSTĪŠANAI UN KOPĒŠANAI.

ĀTRA UN PIRMKLASĪGA APDARE DAŽĀDOS LIELUMOS

PIENEM:

DV. GRĀMATNICA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B,

Darba laiks no pl. 9—6, sestdienās no pl. 9—1 dienā.

DĀMU FRIZIERSALONS VENTA'

3 Westmoreland Ave. (Bloor - Dovercourt),

Tel. LE 6-9544, Toronto.

MADAM

KATHARINA

LAIMES ZĪLĒTĀJA

zīlē no rokas un kārtīm, stāsta par pagātni un tagadni. Atbild uz visiem jautājumiem un palīdz visās problēmās.

Bez maksas — mazs ziedojums, ja esat apmierināti.

Pieņem no plkst. 9 r. līdz 9 v.

Zvanīt 364-1029.

559 BAY ST. TORONTO.

SŪTIET UZ LATVIJU

NAILONA KAŽOKUS

Pilna garuma, ļoti silts. Vaļēja stila ar lielu apaļu apkakli un lielām pieliekamām aprocēm. Satina odere. Pelēkas vai brūnas strīpas „SQUIRREL EFFECT".

Mazs	US $ 71.40	svars 4 mārc.
Vidējs	US $ 77.00	svars 4 mārc. 4 unc.
Liels	US $ 82.75	svars 4 mārc. 12 unc.

„BEAVER LAMB EFFECT"

Mazs	US $ 65.60	svars 4 mārc.
Vidējs	US $ 71.40	svars 4 mārc. 4 unc.
Liels	US $ 77.00	svars 4 mārc. 12 unc.

Līdz 9 mārc jāpieskaita sūtīšanas izdevumi $ 6.85.

Līdz 19 mārc. jāpieskaita $ 8.15.

Naudas pārvedumu adresējiet „DAUGAVAS VANAGI" un līdz ar saņēmēja pilnu vārdu un adresi sūtiet

DV SAINĪŠU NODAĻAI,

123 Huron Stree t, Toronto 2 - B, Ont., Canada.

Piegāde 4 līdz 6 nedēļu laikā.

LATVIJAS AMERIKĀ

MODERNĀ SPIESTUVE TORONTO

PIEŅEM VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBU PASŪTINĀJUMUS:

⊙ LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES,
⊙ VIZĪTKARTES,
⊙ DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBAM,
⊙ KONCERTU PROGRAMMAS,
⊙ SARĪKOJUMU BIĻETES,
⊙ PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS,
⊙ GRĀMATAS un ŽURNĀLUS,
⊙ VĒSTULU VEIDLAPAS, APLOKSNES u. c.

PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:

LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ, TORONTO, 2-B, ONT., CANADA. TEL.: EM 8-0792.

Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.

IZĪRĒJAMAS

3 ISTABAS ar VIRTUVI

un auto novietošanas iespējām.

Zvanīt EM 6-0101, Toronto.

High Park - Bloor rajonā

IZĪRĒJAMAS

2 istabiņas ar atsevišķu ieeju.

Zvanīt RO 7-8596, TORONTO.

St. Clair E. un O'Connor rajonā

IZĪRĒJAMA

1 mēb. istaba un virtuve.

Zvanīt 759-6601, TORONTO

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

BALTIC MOVERS

VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM.

Tel. LE 4-1493.

VAI LAIKRAKSTU SAŅEMAT KĀRTĪGI?

Vai esat nokārtojuši abonementu?

OPTIKIS LUNSKY

470 COLLEGE St., Toronto

WA 1-3924.

Dr. ROMAN PNEWSKY

Ilggadīga prakse slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē.

Speciālists iekšķīgās, sieviešu un veneriskās slimībās.

3537 PARK AVE., MONTREAL, P.Q., tel. VI 5-7623, Montreal.

Runā vācieši un krieviski. Pieņem no pl. 8—9 vakarā.

FRANK VASS B.A.

ADVOKĀTS - NOTĀRS

263 College ielā, Toronto, (pie Spadina Ave.)

Tel. WA 2-6112, 2-6111.

ATKLĀTA VĒSTULE A. PELĒKAJAM

Ir pagājis ļoti ilgs laiks, kopš par Pelēko nav dzirdēts, un pat laikrakstā nav neviena viņa vēstījuma. Pelēkais pazudis.

Man ir briesmīgi liela vajadzība šo mistisko personu sadabūt, un šoreiz noteikti pavisam dzīvu. Pārmeklēju telefona grāmatu no iekš- un ārpuses — nekā! Arī dzeltenajās lapās tāpat. Izjautājos visām ātro ziņu pienesējām, arī tās neko nezināja. Pēterene un Tēvīne mutes vien noplātīja: „Kur tad šis tā pazudis! Kur lai skrien, kur lai meklē!" Cik zinu,tās aizdrāzās pat uz žīdu tirgu, bet pārnesa pavisam bēdīgas ziņas — proti, visādi ūdens kustoniši tur esot jau beigti un nesvaigi, miruši bez goda un piemiņošanas. Neviens vairs nezina, cik milzīgas zivis ir gandrīz, gandrīz noķertas un cik daudz mazo zivtiņu ir tiešām noķertas. Tā saucamie makšķernieki bēdīgi pārskirsta laikraksta lapas un izmisuši gudro, kādas zivis šodien būtu jānopērk, lai laulenēm uzrādītu par pašu ķertām. Pat atspirdzinājumu trauku slīcināšana nesagādā prieku. — Pelēkais pazudis. Bet man, lūk, viņš ir vajadzīgs, un cauri!

Visu pārliekot un pārdomājot, metos uz rakstīšanu un, piedodiet, mīļā redakcija, ka traucēju Jūs ar savām rakstu rindiņām. Bet ja nu Jūs kādreiz redzat Pelēko, tad, lūdzu, nododiet viņam manu daiļdarbu, kurā ir teikts un pasacīts:

Godātais Pelēkā kungs!

Katrs knēvelis/ kas slauka pilošo degunu piedurknes galā,un pārsalis mērcē tārpiņu ūdenī, zina, ka Jūs esat visabāk informētais cilvēks par ūdeņiem un notikumiem uz ūdeņiem visā Kanadā, un varbūt arī globālā mērogā. Jūs zināt, kur vīri, sarūkušies ar sievām, pavada nedējas nogales, ko formāli nosauc par zvejošanu, Jūs spējat viņiem pieburt zivis ar attiecīgo svaru un gaļumu ,pat godalgas izdalāt, lai tā lieta būtu 125 proc. droša un laulības kuģītis mierīgi peldētu tālāk. Tik tālu Jums gods un slava. Viriem prieks par „zvejošanu", sievām miers mājās un, tiekoties ar gaļīgi piemirkušo zvejnieku, viss ir O. K., kā mēs, īsteni latvieši, sakām.

Taču tālāk vairs nav O. K.

Pelēkā kungs, kā tas nākas, ka visus šos laikus ,kamēr Jūs vēl nebijāt pazudis, Jūs ne ar vienu vārdiņu neesat pieminējis visliešāko zvejnieku saimi Toronto un apkārtnē? Tā neplātās ar „inčām", kad nabaga sakeršti izstiepj kā uz moku rata, lai tas kļūtu gaŗāks; tā neskatās uz mārciņām un nemeklē pēc svina gabaliņiem, kuŗus mirstošai zivtiņai ieštopē žaunās, lai tā pieņemtos svarā bez speciāliem vitamīniem. Šī zvejnieku saime savas zivis svēra tonnām un laivu kravām, taču vairs ne šodien, jo šiem īsteniem zvejniekiem ir vēriens, un tiem vajag plašuma, kuŗa nav ne te, ne tuvumā.

Jūs brīnīsities: kas tie tādi ir? Nu vienkārši — tie ir ventiņi! Plaša, draudzīga un sirsnīga saime. Tā ir organizācija bez organizācijas, bez valdes vīriem, bez kasiera, bez naudas, bez vēlēšanām, bez principiālām domstarpībām un strīdiem, un arī bez biedriem.

Pirms vairākiem gadiem šiem ventiņiem bija uzmeties par dižvadoni king size latviešu etnisko grupas vīrs. To dēvējām par ventiņu Vili. Jau daudzus gadus arī Ventiņ Vils pazudis miglainajos apvāršņos. Nenotiek vairs Ventiņu vakari, kur valdīja īsta sirsnība un prieks, kur sievas aprunāja viena otru taisni acīs, un vīri ,kam vēl no sejām nav nozudis jūras vēju brūnums, dziedāja pat pie kafijas galda. Izlozēja tautiskus spilvenus. Nav vairs nekā. Ventiņus vairs nesajūsmina ne T.V. ne autiņi, ne kotedža.

Dodiet šurp mums ventiņu Vili, un lai tas sāk rīkoties!

Kāpēc es Jums to stāstu? Lūk, kamēr Jūs esat galīgi pazudis, Tēvīne pienesa man ziņu, ka ventiņu Vilis pavisam klusām atkal peldot Toronto ūdenos. Nu, lūk, nāk tas punkts, kur Jūs man esat vajadzīgs. Lai gan esat pazudis, taču, droši vien, ar ūdeņiem vai tinti Jums vajaga būt sakaram tā kā tā.

Tātad, mīļais Pelēkā kungs! Ja nu šis rakstu rindiņas Jūs sasniedz, ko noteikti ceru, tad sameklējiet man to Vili. Jūs ar tiem drukas vīriem esat tuvāks. Stiepiet to Vili, kā saka, uz liestes, lai taču dara, kas darāms, lai taisa īstu ventiņu vakaru. Par paēdieniem un pītiem bušeļu groziem mēs parūpēsimies.

Vārdu sakot, lai rīko saiešanu, un par pārējo mēs gādāsim paši. Vai tad mums trūkst desu bodeņ vai cita kā! — Ies kā pa suitu gada tirgu. Ja tas Jums izdodas, es apsolu, ka Toronto ventiņi Jums uzsauks četras reizes: Lai dzīvo!

Jūsu Raibais.

Redakcijas piezīme: Pelēkais saņēmis šīs vēstules fotokopiju un apsolījies darīt visu iespējamo, lai atrastu ventiņu Vili. Var gadīties, ka, Vili meklējot, A. Pelēkais atrod arī savu ierūsējušo rakstāmmašīnu.

Mazas sarunas par lielām lietām

K. Vitiņš, Toronto, ir pret sadalīšanos daudzos nogrupējumos:

Maz ko varu pateikt par latviešu sabiedriskās dzīves jautājumiem. Gadu dēļ man ir grūti nokļūt jūsu sarīkojumos. Tadēļ ierobežošos tikai ar zināmu novērojumu. Mēs, kas ieceļojām Kanadā vēl Latvijas brīvības laikā, iedalījāmies divos nogrupējumos: nacionāli noskaņotos latviešos un kreisajos. Jūs, kas sabraucāt šeit pēc kaŗa, esat nacionālisti, bet sadalījušies daudzās organizācijās. Man grūti saprast, kā var darbu sekmīgi veikt tādā sadrumstalotībā. Pat bijušie cīnītāji par Latvijas brīvību nodalījušies vairākos nogrupējumos.

P. Treijers, Niagarā, pastāsta par tautiešu dzīvi pie slavenā ūdenskrituma:

Pirms dažiem gadiem mums bija plaša un darbīga latviešu saime. Tā mēs uz divu valstu robežām uzsākām rīkot Niagaras Jaunatnes un draudzības dienas, kas kļuva par tradīciju. Darbam spēkstacijā samazinoties, latviešu skaits attiecīgi saplaka, tomēr lielais sarīkojumu pasākums nav izbeidzies. Apmeklētāju skaits liecina, ka interese par to nav zudusi. Varbūt to veicina Niagaras izdevīgais ģeografiskais stāvoklis, kā arī tas, ka sarīkojumos cenšamies ienest ko jaunu un interesantāku. Mēs apsveicam katru padomu un ierosinājumu šīni virzienā. Lūdzu nākt talkā, stāstiet, jums patiktos redzēt, ierosinot kādu jaunu ideju, un dariet to laikus.

Līdzšinējos ieņēmumus esam noguldījuši drošos papīros, un tie katru gadu dod papildus ieņēmumus. Tos esam nodomājuši izlietot kultūras veicināšanas mērķiem, neskaŗot mūsu pamatkapitālu. Šī kapitāla izmantošanai mums ņija jāapsver jaunas iespējas, lai pielāgotos notikušām maiņām un vajadzībām.

Arī tradicionālajam Niagaras ziedu balles sarīkojumam meklējam un sagaidām jaunas un svaigas idejas. Mēs atrodamies uz tautu draudzības robežas un šīni postenī negribam sastingt, bet dzīvot.

☆

Jaunatnes apgāda „Ceļinieks" vadītājs G. Liepiņš informē:

„Jaunās Gaitas 39. numuru drīzumā izsūtīs abonentiem. Jaunā Gaita turpina augt un sākuma grūtības ir visumā pārvarētas. Lielā grāmatu izloze ievērojami palīdzēja paātrināt abonementu atjaunošanu.

Mazputniņš dzīvo un regulāri apciemo savus lasītājus un februārī viņš parādīsies 50. reizi, ko varam atzīt par jubileju un nelielu darba vainagojumu. Ievērojams jaunatnes audzinātājs atsūtījis vēstuli, izteikdams atzinību un prieku par žurnāla saturu, atzīdams to par piemērotu un ieteicamu periodisku rakstu krājumu latviešu bērniem.

Materiālu grūtību žurnālam nav, izdevumi sedzas, darba turpinājums tādējādi iespējams. Bet ar to apgāds negrib samierināties, jo vēlētos vēl uzlabot žurnāla saturu, paplašināt lappušu skaitu, dot vairāk zīmējumu. Tāpat bērniem ļoti patīk un vēlams būtu žurnālu izskaistināt krāsainām illustrācijām, bet šis process ir dārgāks par melnbalto techniku. Visu to varētu veikt, ja pieaugtu abonentu skaits. Latviešu bērni iegūtu labu un pievilcīgu lasāmvielu, vecākiem tā palīdzētu bērnus ievadīt latviskā domāšanā. Katrā ziņā neviens ģimenē neciestu, ja dārgo un apnīkstošo rotaļlietu vietā bērnam dāvātu Mazputniņu.

Nevar nepieminēt, ka visi žurnāla līdzstrādnieki un daudzie techniskie palīgi izdevumu izveidošanā atdod savu laiku un zināšanas bez kādas atlīdzības, par ko viņiem visiem apgāda paldies."

☆

Toronto latviešu jaunatnes darba kopas valdes priekšsēde Edīte Markēvica mums izteicās:

„Mūsu kopa organizēta praktisku darbu un uzdevumu veikšanai, kādu sabiedriskā dzīvē nekad netrūkst. Mūsu valsts svētkos kopa palīdzēja rīcības komitejai sekmīgi izkārtot daudzos ar svinībām saistītos pienākumus. Tāpat tas noticis arī daudzos citos gadījumos. Palīdzīgas rokas vienmēr nepieciešamas, bet ne katrreiz tik viegli sameklējamas. Vajag daudz atjautas, lai piesaistītu darba darītājus.

Savu vajadzību īstenošanai izsūtām apkārtrakstus, pieliekot kopas moto: „Nevis slinkojot un pūstot, tautu labā godā ceļ". Protams, mēs aicinām arī tad, ja nekādi sevišķi uzdevumi nav veicami. Tā rīkojām Mārtiņu vakaru ar dažādām latviskām izdarībām un pacienāšanu ar latviskiem ēdieniem. Mums ir bijuši arī „vecpuišu" un „vecmeitu" vakari, kur atļāvāmies arī dažu joku. Par to no pretējās puses rīkotājiem saņēmām atmaksu nākošajā reizē. Tas nemazina mūsu saticību un darba gribu ,jo arī asprātības un jautrība ir nepieciešamas.

Latviešu nama ideju atbalstām ne vien morāli, bet arī materiāli. Mūsu kopas biedrs A. Staško pārdevis nama akcijas $600,- vērtībā."

PĒDĒJAIS DR. ĀDENAUERA KABINETS

PRESES VARA UN VĀCIJAS AIZSARDZĪBAS MINISTRU LIKTEŅI

Pēckaŗa Vācijas valdības ņā nav ieinteresēts tīro principu dēļ aizstāvēt īstu demokratiju un brīvo pasauli pret totāliaru un jaunais, šķiet, arī pēdējais vums jau kopš saviem iznākšanas sākumiem bieži nodarboja ar sprunguļu mešanu demokratijas ceļos.

Skaidrs, ka šim izdevumam netiešais valdības gāšanas darbiņš nebūtu izdevies arī oktobrī, ja vien tīrās kollēģialitātes un preses brīvības aizstāvēšanas vārdā neticami skaļi nebūtu trokšņojuši visi laikraksti un ja vācu kristīgo demokratu valdības koalicijas nepieciešamajam partnerim, vācu liberāļiem, caurredzami savtīgos nolūkos jau agrāk nebūtu bijušas ilgas atbrīvoties no stūrgalvīgā ar īsti robustām bavāriešu manierēm apveltītā aizsardzības ministra Štrausa, jo jau redzams, ka viņš piedaloties apcietināšanas pavēļu izdalīšanā, ir tomēr rīkojies savas ministrijas kompetenču robežās.

Nelielā vācu liberāļu partija, atsaukdama no valdības kabineta savus ministrus un rādīdama mākslīgu valdības krīzi, nenoliedzami loloja lielas cerības atbrīvoties arī no paša kanclera. Nav tādēļ jābrīnās, ka Dr. Ādenauers liberāļu iebiedēšanai un varbūt arī citos politiskos nolūkos pirmoreiz Vācijas pēckaŗa vēsturē mēģināja izveidot pat kristīgo demokratu un sociāldemokratu melni-sarkano valdības koaliciju, lai ar tās palīdzību Vācijā pārietu uz demokratisku divpartiju sistēmu. Un kaut gan pēc šī neveiksmīgā mēģinājuma jauno Vācijas valdību sastāda iepriekšējā (CDU-CSU un FDP) partiju koalicija un ministru kabinetā pārsvarā ir palikuši arī visi vecie ministri, sirmais kanclers šo koaliciju šoreiz ir spējis radīt tikai ar solījumu nākošajā rudenī aiziet no politiskās skatuves. Kas īsti vecajam ar šo solījumu ir padomā, pagaidām neviens nespēj atšifrēt.

Dabiski, tas viss ietekmēs arī visu NATO valstu rīcību un valstsvīrus, kuŗiem tagad būs jāsadarbojas ar jauno vācu aizsardzības ministru Haseli, kas šo amatu, cik zināms, ir uzņēmies ļoti negribīgi. Varbūt tādēļ, ka vai visiem viņa priekštečiem ir bijuši drūmi likteņi vai skandalozā aiziešana no valdības.

1950. gadā Vācijai, kuŗa ir sazaudētājs un tā sauktās sāpju naudas maksātājs, bet skandalozie tiesas procesi ceļ viņa tirāžu. Pati pēdējā un visā pasaulē daudzinātā Spoguļa afēra tā tirāžu ir cēlusi par kādiem 200.000 eksemplāriem un turpina augt, kaut arī šis izdevums nekādā zīmē nav ieinteresēts tīro principu dēļ aizstāvēt īstu demokratiju un brīvo pasauli pret totāliaru un jaunais, šķiet, arī pēdējais kanclera Ādenauera valdības kabinets ar sīvumu jau kopš saviem iznākšanas sākumiem bieži nodarbojas ar sprunguļu mešanu demokratijas ceļos.

Skaidrs, ka šim izdevumam netiešais valdības gāšanas darbiņš nebūtu izdevies arī oktobrī, ja vien tīrās kollēģialitātes un preses brīvības aizstāvēšanas vārdā neticami skaļi nebūtu trokšņojuši visi laikraksti un ja vācu kristīgo demokratu valdības koalicijas nepieciešamajam partnerim, vācu liberāļiem, caurredzami savtīgos nolūkos jau agrāk nebūtu bijušas ilgas atbrīvoties no stūrgalvīgā ar īsti robustām bavāriešu manierēm apveltītā aizsardzības ministra Štrausa, jo jau redzams, ka viņš, piedaloties apcietināšanas pavēļu izdalīšanā, ir tomēr rīkojies savas ministrijas kompetenču robežās.

Nelielā vācu liberāļu partija, atsaukdama no valdības kabineta savus ministrus un rādīdama mākslīgu valdības krīzi, nenoliedzami loloja lielas cerības atbrīvoties arī no paša kanclera. Nav tādēļ jābrīnās, ka Dr. Ādenauers liberāļu iebiedēšanai un varbūt arī citos politiskos nolūkos pirmoreiz Vācijas pēckaŗa vēsturē mēģināja izveidot pat kristīgo demokratu un sociāldemokratu melni-sarkano valdības koaliciju, lai ar tās palīdzību Vācijā pārietu uz demokratisku divpartiju sistēmu. Un kaut gan pēc šī neveiksmīgā mēģinājuma jauno Vācijas valdību sastāda iepriekšējā (CDU-CSU un FDP) partiju koalicija un ministru kabinetā pārsvarā ir palikuši arī visi vecie ministri, sirmais kanclers šo koaliciju šoreiz ir spējis radīt tikai ar solījumu nākošajā rudenī aiziet no politiskās skatuves. Kas īsti vecajam ar šo solījumu ir padomā, pagaidām neviens nespēj atšifrēt.

Dabiski, tas viss ietekmēs arī visu NATO valstu rīcību un valstsvīrus, kuŗiem tagad būs jāsadarbojas ar jauno vācu aizsardzības ministru Haseli, kas šo amatu, cik zināms, ir uzņēmies ļoti negribīgi. Varbūt tādēļ, ka vai visiem viņa priekštečiem ir bijuši drūmi likteņi vai skandalozā aiziešana no valdības.

1950. gadā Vācijai, kuŗa ir sazaudētājs un tā sauktās sāpju naudas maksātājs, bet skandalozie tiesas procesi ceļ viņa tirāžu. Pati pēdējā un visā pasaulē daudzinātā Spoguļa afēra tā tirāžu ir cēlusi par kādiem 200.000 eksemplāriem un turpina augt, kaut arī šis izdevums nekādā zīmē nav

Pēckaŗa Vācijas valdības ņā nav ieinteresēts tīro principu dēļ aizstāvēt īstu demokratiju un brīvo pasauli pret totāliaru un jaunais, šķiet, arī pēdējais kanclera Ādenauera valdības kabinets ar sīvumu jau kopš saviem iznākšanas sākumiem bieži nodarbojas ar sprunguļu mešanu demokratijas ceļos.

Skaidrs, ka šim izdevumam netiešais valdības gāšanas darbiņš nebūtu izdevies arī oktobrī, ja vien tīrās kollēģialitātes un preses brīvības aizstāvēšanas vārdā neticami skaļi nebūtu trokšņojuši visi laikraksti un ja vācu kristīgo demokratu valdības koalicijas nepieciešamajam partnerim, vācu liberāļiem, caurredzami savtīgos nolūkos jau agrāk nebūtu bijušas ilgas atbrīvoties no stūrgalvīgā ar īsti robustām bavāriešu manierēm apveltītā aizsardzības ministra Štrausa, jo jau redzams, ka viņš, piedaloties apcietināšanas pavēļu izdalīšanā, ir tomēr rīkojies savas ministrijas kompetenču robežās.

Nelielā vācu liberāļu partija, atsaukdama no valdības kabineta savus ministrus un rādīdama mākslīgu valdības krīzi, nenoliedzami loloja lielas cerības atbrīvoties arī no paša kanclera. Nav tādēļ jābrīnās, ka Dr. Ādenauers liberāļu iebiedēšanai un varbūt arī citos politiskos nolūkos pirmoreiz Vācijas pēckaŗa vēsturē mēģināja izveidot pat kristīgo demokratu un sociāldemokratu melni-sarkano valdības koaliciju, lai ar tās palīdzību Vācijā pārietu uz demokratisku divpartiju sistēmu. Un kaut gan pēc šī neveiksmīgā mēģinājuma jauno Vācijas valdību sastāda iepriekšējā (CDU-CSU un FDP) partiju koalicija un ministru kabinetā pārsvarā ir palikuši arī visi vecie ministri, sirmais kanclers šo koaliciju šoreiz ir spējis radīt tikai ar solījumu nākošajā rudenī aiziet no politiskās skatuves. Kas īsti vecajam ar šo solījumu ir padomā, pagaidām neviens nespēj atšifrēt.

Dabiski, tas viss ietekmēs arī visu NATO valstu rīcību un valstsvīrus, kuŗiem tagad būs jāsadarbojas ar jauno vācu aizsardzības ministru Haseli, kas šo amatu, cik zināms, ir uzņēmies ļoti negribīgi. Varbūt tādēļ, ka vai visiem viņa priekštečiem ir bijuši drūmi likteņi vai skandalozā aiziešana no valdības.

1950. gadā Vācijai, kuŗa ir sazaudētājs un tā sauktās sāpju naudas maksātājs, bet skandalozie tiesas procesi ceļ viņa tirāžu. Pati pēdējā un visā pasaulē daudzinātā Spoguļa afēra tā tirāžu ir cēlusi par kādiem 200.000 eksemplāriem un turpina augt, kaut arī šis izdevums nekādā zīmē nav

SPORTS

JAUNATNES BASKETBOLS SVĒTDIENAS LĪGĀ

YMCA UZVAR DV AR 68:33

Pēdējā jaunatnes basketbola spēle aizvadītajā gadā notika YMCA's un DV vienību starpā. Uzvarēja YMCA ar 68:33, pus-laiks — 29:13.

YMCA'ā spēlēja: V. Kauliņš — 16, P. Akers — 14, V. Akers — 2, A. Liepa — 6, E. Pilskalnietis — 18, T. Līdums — 6, R. Dadzis un J. Aboliņš — 6.

DV: T. Ozoliņš — 7, P. Priverts — 4, V. Treiguts — 14, J. Bramanis — 10 un A. Loze.

Latviešu vienības Toronto Intermediate basketbola līgā

Toronto Latviešu YMCA zaudē Kodaka vienībai un YMHA'i.

YMCA — KODAK

Visai neveiksmīga diena bija YMCA'i cīņā pret Kodaka vienību. Līdz pirmā puslaika beigām rezultāts bija tikai pāris punktu Kodaka labā, bet neuzmanīgas piespēles un neveiksmeiemetienos Kodakam deva iespēju puslaika pēdējās 5 minūtēs izcīnīt lielu pārsvaru — 49:29. Kodaks pieveica YMCA'a vienību ar augstu — 100:59 rezultātu.

YMCA'ā spēlēja: J. Zentiņš — 17, V. Vesels — 22, J. Krasovskis — 8, J. Strautnieks — 1, A. Grīķis — 4, E. Soste — 7.

YMCA — YMHA

YMCA sacensībā pret YMHA iztrūka centrs J.Krasovskis. Spēles sākums bija labvēlīgs latviešiem, un nekas neliecināja, ka būs jāsamierinās ar zaudējumu. Par spīti neparasti daudzajiem sodiem pretinieku labā, puslaiks beidzās YMCA's labā ar 38:35. Taču 4 spēlētājiem bija jau 4 vai vismaz 3 piezīmes. Centrā spēlējošais M. Ešmits saņēma 4 piezīmes jau pirmajās 5 minūtēs.

Ļoti vienlīdzīga spēle ritēja otrā puslaikā, bet soda metienos iegūtie punkti nosvēra uzvaru pretinieku labā. Pēdējās spēles minūtēs, kad pretiniekam izdevās iegūt 1 punkta pārsvaru, tas vilcināja laiku un, izmantojot YMCA's aizraušanos uzbrukumā, ieguva vairākus vieglus grozus un uzvaru ar 77:68.

Neattaisnojami izturējās pretinieku spēlētāji, neatļauti traucējot metienus uz grozu un cīnoties pēc atlekušām bumbām, viņi rāva savu pretspēlētāju aiz rokām, tērpa un atļāvās pat tādas lietas kā kniebšanu. Diemžēl, tiesneši to neredzēja, bet mūsu spēlētāji dabūja tehniskas piezīmes par runāšanu. 5 piezīmju dēļ laukumu nācās atstāt Ešmitam un Zentiņam.

YMCA'ā spēlēja: J. Strautnieks — 20, A. Spricenieks — 18, J. Zentiņš — 14, M. Ešmits — 1, A. Grīķis — 3, E.Soste — 4 un V. Vesels — 8.

Brūss Kids (Bruce Kidd) Kanadas izcilākais sportists 1962. gadā

Jau otro gadu pēc kārtas vieglatlēts Brūss Kids, kas Fernetā izcīnīja zelta medaļu 6 jūdžu distancē, izraudzīts par Kanadas izcilāko sportistu. Otrā vietā — Bobijs Halls (Bobby Hull), kas spēlē ledus hokeju Čikāgas „Black Hawks" vienībā un pagājušā sezonā ieguva 50 vārtus. Labākais pasaules daiļslidotājs Dons Džeksons (Don Jackson ieguva tikai trešo vietu. Ceturtajā vietā palika pasaules rekorditse peldēšanā — 17 gadus vecā Merija Stjuarte (Mary Stewart). Interesanti atzīmēt, ka Anglijas sporta prese par pasaules izcilāko sportistu atzinusi kanadieti — pasaules meistaru daiļslidošanā — Donu Džeksonu.

BASKETBOLS ANGLIJĀ

Londona ir kļuvusi par Anglijas basketbola cietoksni. Ar katru gadu interese par basketbolu aug, un ar gandarījumu jāatzīmē, ka tieši latviešu basketbolistiem savā laikā ir bijuši lieli nopelni šī sporta popularizēšanā.

Viena no nedaudzajām latviešu basketbola vienībām, kas vēl arvien ar labām sekmēm piedalās angļu sporta sarīkojumos, ir Londonas Latviešu sporta klubs. Vasaras sezonas meistarībā LLSK izcīnīja 4. vietu pilsētas virslīgā, kas atzīstams par sevišķi izcilu sasniegumu, jo šī līga ļoti labi spēlē basketbolu. Angļu sporta prese arī atzinīgi novērtē LLSK panākumus gadskārtējā Baltijas kausa izcīņā Bredfordā, kas finālā pieveica lietuviešu „Vītis" izlasi, izcīnot kausu 7. reizi.

Labi veicās LLSK Dienvidtemzas līgā ,kuŗā spēlē 30 basketbola vienības. Šīs līgas sacensības notika oktobrī, un LLSK finālā pieveica Triniadas Džesterus ar 65:64 (31:26). Labākais punktu guvējs bija Leons Mazbrāķeris, gūstot 32 punktus un uzvaru nesošo grozu.

LLSK piedalsies arī Londonas pilsētas meistarībā un iedalīts virslīgā. Vienību trenē K. Mastbrāķeris.

Jauns pasaules rekords kārtslēkšanā telpās

Jaunu pasaules rekordu kārtslēkšanā telpās uzstādījis Kolorado universitātes students Don Meijers, sasniedzot augstumu 16 pēdu un 1¾ collas. Vecais rekords piederēja J. Uelsam — 16'¾".

SAVIENOTĀS VALSTIS

KLIVLENDA

Ziemsvētkiem tuvojoties, Klivlendas tautiešus pārsteidza liels sniegputenis un sals. Ceļi un ielas tika aizputinātas, automašīnas palika ielu malās, jo braukt nebija iespējams. Satiksme ar darba vietām bija apgrūtināta. Uz svētkiem laiks gan labojās un ceļus attīrīja. Nelabvēlīgos laika apstākļos cieta vairāki tautieši. Slimības piemeklēja vairākus sabiedriskus darbiniekus. 3. dziesmu svētku rīcības kom. priekšsēža vietniekam T. Cirķelim izdarīja smagu operāciju; dažas dienas slimnīcā pienācās pavadīt Dr. Straubem. Vissmagāk liktenis piemeklēja latviešu ev. - lut. draudzes mācītāju J. Kugrēnu. Pēc smagas sirds operācijas, rodoties komplikācijām, pienācās amputēt kāju. Pašlaik veselība labojoties, un mācītājs cer, ka pēc izveselošanās varēs atkal kopt savu Kunga Vinakalnu.

Ziemsvētkus tautieši svinēja gan sabiedriskos sarīkojumos, gan ģimenēs. Daudzlem atbrauca piederīgie, radi, draugi pat no tālienes. Lielākais vairums tautiešu Ziemsvētkus svētīja pēc vecām paražām: greznoja eglītes ar īstām svecītēm, dziedāja senās, jaukās svētku dziesmas un noturēja aizlūgšanas. Eglītes rīkoja draudzes, svētdienas skolas un sabiedriskas organizācijas. Ļoti labi organizēta un sarīkota bija DV apvienības eglīte. Vakars noritēja lielā sirsnībā. Par īstu svētku prieku mazajiem un lielajiem bija gādājušas vanadzes.

Pašā gadu mijā tautiešiem vērtīgāko sarīkojumu deva DV apvienība. Lielā pacilātībā un sirsnībā veco gadu pavadīja un jauno sagaidīja. Apvienības prks E. Daniels apsveica tautiešus un visiem novēlēja dievpalīgu, Jauno gadu iesākot. Cita starpā paziņoja, kā Ziemsvētku akcijai saziedoti $ 1450,-, kas pārsniedz visu iepriekšējo gadu ziedojumus. Pateicās visiem tautiešiem, kas ar tādu sirsnību un mīlestības pilnu sirdi atcerējušies likteņa piemeklētos brāļus un māsas.

1963. gads sākās jau nākošo 3. dziesmu svētku zīmē. Rīcības komitejas darbs turpinājas nozarēs. Dziesmu svētkiem gatavojas ne tikai koŗi un organizācijas, bet katrā latviešu mājā čaklas rokas strādā pie tautiskiem tērpiem un rotām, lai greznotos lielajos tautas svētkos. KLB koris svētku laikā mēģinājumus pārtraucis, bet ar to nav teikts, ka dziedātāji neturpinātu svētku programmas iestudēšanu. Kā ar pašmācību būs veicies, to pateiks dirigents Ūdris, kad pēc svētkiem atsāks koŗa mēģinājumus. Rīcības kom. finanču nozares vadītājs R. Vijumsons ar saviem palīgiem pa svētku laiku sakārtojis lielajam kopkoncertam ieejas kartes, kuŗas laidīs pārdošanā, sākot ar 26. janvāri.

Svētku noskaņa šogad izbeigsies tikai ar veco strālnieku kopas rīkoto 46. vēsturisko Ziemsvētku kauju atceres dienu. Svinības notiks 12. janvārī DV apvienības mītnē, 4939 Broadway Ave. J. E.

Vācijas, majors Stīpnieks no Austrālijas, pulkv. Lobe no Zviedrijas un ASV Kaŗa invalīdu savienības pr-ks R. Ancāns.

Vakara dalībnieki savāca $ 50,- rakstnieka P. Ermaņa tautas balvai un $ 60,- kritušo kaŗavīru piemiņas zīmes celšanai.

KANADAS BAZNĪCAS

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331. Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563

13. janvārī plkst. 11 dievkalpojums Svētdienas skola.

20. janvārī plkst. 3 p. p. dievkalpojums Svētdienas skola.

27. janvārī plkst. 11 dievkalpojums Svētdienas skola.

Māc.A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

Sv. Jāņa draudze Toronto

13. janvārī plkst. 2 p. p. Jāņa baznīcā dievkalpojums, Svētdienas skola. Iesvētes mācība vecākai konfirmandu grupai.

20. janvārī plkst. 2 p.p. Trisvienības baznīcā dievkalpojums. Svētdienas skola. Jauniešu grupa.

27. janvārī plkst. 2 p. p. Jāņa baznīcā dievkalpojums. Svētdienas skola. Vecākā konfirmandu grupa.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave

13. janvārī plkst. 2,30 p. p. dievkalpojums un svētdienas skola

27. janvārī plkst. 2,30 p. p. dievkalpojums un svētdienas skola

Bramptonā: 20. janvārī plkst. 1,30 p. p. dievkalpojums Grace United baznīcā.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, 18 Victoria Ave. South.

Sestdien, 12. janvārī, plkst. 7 vakarā Rainbow telpās draudzes dāmu komitejas sarīkojums - balle.

13. janvārī plkst. 11 dievkalpojums.

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. tel. MU 5-5098.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē, Trisvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

13. janvārī plkst. 1,30 p. p. dievkalpojums, māc. J. Prauliņš.

Pēc dievkalpojuma baznīcas apakšējā zālē draudzes gada sapulce.

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzes anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

3. februārī plkst. 2 p. p. dievkalpojums; māc. J. Prauliņš.

VANKUVERA

Māc. R. Kampe, 1425 W 13-th Ave., Vancouver 9, B. C. tel. RE 8-3797, Vankuveras ev. - lut. latviešu draudze.

MONTREĀLĀ

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P.Q. Tel HU 9-3224.

Montreālas Latviešu ev. - lut. Trisvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4245 Marcil Ave.

Māc Viesturs Šēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Telef. 484-8394.

Sv. Pāvila ev.lut. latviešu draudzes Montreālā dievkalpojumi notiek Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

13. janvārī plkst. 2 p.p. draudzes 10 gadu pastāvēšanas dievkalpojums. Māc. A. Voitkus, māc. R. Zariņš no Nujorkas un māc. V Šēfers. Dziedās vīru koris Junda. Pēc dievkalpojuma baznīcas lielajā zālē svētku mielasts un apsveikumi.

27. janvārī plkst. 2 p. p. dievkalpojums.